

PANORAMA

Focus op Europees regionaal beleid en stadsontwikkeling

VOORJAAR 2020 / nr. 72

Hongarije ziet een betere toekomst tegemoet

COMMISSARIS
FERREIRA KEERT
TERUG NAAR DE
REGIO'S

INTERREG:
GRENDOVER-
SCHRIJDENDE
SAMENWERKING

PANORAMA

INHOUD

EDITORIAL: Elisa Ferreira, Europees commissaris voor cohesie en hervormingen.....	3
INTERVIEW: commissaris Ferreira vertelt over haar ambities in haar uitdagende nieuwe rol	4
HET WAAR MAKEN IN DE REGIO'S: 34 regionale communicatiecampagnes onder de aandacht gebracht.....	8
GEGEVENS PUNT: cohesiebeleidevaluaties laten verschillen tussen lidstaten zien.....	10
INTERREG: de viering van dertig jaar grensoverschrijdende samenwerking.....	12
INTERVIEW: Kostas Raftopoulos over de rol van vroegtijdige realisering van administratieve capaciteit.....	20
INHAALREGIO'S: strategieën en beleid om achtergebleven EU-regio's te helpen het beter te doen.....	22
YOUTH4REGIONS: een jonge journaliste doet verslag van haar recente reis naar Porto om deel te nemen aan het CITIES Forum.....	26
HONGARIJE: ambitieuze plannen om te investeren in een slimmere, meer concurrerende en duurzame toekomst.....	28
ESIF: financiële instrumenten verdubbelen investeringen in projecten	36
NIEUWS IN HET KORT	37
HIT: nieuwe Interreg-instrumenten voor een geharmoniseerde aanpak van een efficiënte programma-uitvoering	38
EU DATATHON 2020: doe mee en maak kans op een deel van de prijzenpot van 100000 euro	41
IN UW EIGEN WOORDEN: Oostzeegebied werkt samen om samenwerking en baanbrekende activiteiten te bevorderen	42
PROJECTEN: profielen van succesvolle projecten uit Tsjechië, Kroatië, Servië, Estland en Duitsland.....	43

4

12

23

26

28

44

EDITORIAL

Ondanks de afstand die we moeten bewaren, moeten we het samen doen. Dit is cohesie. Dit is Europa.

Europa en de rest van de wereld worden geconfronteerd met de ergste crisis die zich ooit heeft voorgedaan en die onze gezondheid en die van onze dierbaren in gevaar brengt.

De economie staat onder druk, net als onze cohesie en onze bereidheid om als Europeanen samen te werken om de crisis op te lossen.

Laat ik in dit verband heel duidelijk zijn: we moeten de uitdaging aangaan met het cohesiebeleid. We moeten onmiddellijk handelen. We kunnen ons niet verschuilen achter processen en procedures terwijl Europeanen sterven.

Het doet me deugd te kunnen zeggen dat we deze uitdaging nu al het hoofd bieden. De Europese Commissie heeft een reeks noodmaatregelen voorbereid, het investeringsinitiatief coronavirusrespons (CRII), en de Raad en het Europees Parlement hebben deze goedgekeurd. Dit alles heeft slechts drie weken in beslag genomen.

De snelle voorbereiding en goedkeuring van het CRII is op zich al een record. Laten we ons echter concentreren op de maatregelen zelf. Die zijn baanbrekend. Er worden onmiddellijk financiële middelen mee vrijgemaakt uit verschillende vormen van niet-bestede structuurfondsen (zoals de voorfinanciering van dit jaar). Het geld is al beschikbaar voor drie dringende behoeften: levensreddende medische apparatuur, steun om kmo's overeind te houden en salarisondersteuning voor werknemers. Tegelijkertijd is het toepassingsgebied van het solidariteitsfonds uitgebreid met gezondheidscrises.

Deze maatregelen zijn al van kracht. Een speciale nieuwe taakgroep en individuele landenteams helpen de lidstaten actief bij de uitvoering ervan. Ik verzoek alle cohesieprogramma's dringend om onmiddellijk en maximaal gebruik te maken van deze voorzieningen.

Hiermee is het voor ons echter nog niet gedaan. Na het Europees Parlement en nationale en regionale autoriteiten te hebben aangehoord, heeft de Commissie op 2 april een nieuwe reeks maatregelen voorgesteld, het CRII+. Hiermee wordt een zo groot mogelijke flexibiliteit mogelijk gemaakt door middel van overdrachten tussen alle cohesiefondsen, tussen regio's en tussen beleidsdoelstellingen. Om een snelle tenuitvoerlegging mogelijk te maken, staan we een EU-medefinancieringspercentage van 100% toe en bereiden we maximale administratieve vereenvoudiging voor.

We leven in ongekende tijden die een ongekende reactie vereisen. De situatie mag dan intimiderend zijn, ik voel me bemoedigd door de geschiedenis van het cohesiebeleid. Het EFRO is opgericht als reactie op de oliecrisis en de pijn van faillissementen, industriële achteruitgang en werkloosheid. Toen zijn we met cohesie de uitdaging aangegaan en dat kunnen we nu weer doen.

Dit is een uniek moment in onze generatie. Jullie professionele opleiding en ervaring hebben ons voorbereid op dit moment. Laten we Europa, en de rest van de wereld, laten zien wat het cohesiebeleid kan doen. Laten we elke beschikbare euro uit het cohesiebeleid gebruiken om echt een verschil te maken, om de crisis nu te helpen beheersen en om het herstel in de komende jaren te ondersteunen. Laten we illustreren wat het betekent om Europees te zijn: wat de crisis ook is, we zorgen ervoor dat geen enkele burger en geen enkele regio achterblijft.

We zullen elkaar, hopelijk snel, weer persoonlijk ontmoeten. In de tussentijd wens ik jullie succes in je werk. Want laat er geen misverstand over bestaan: dat is van vitaal belang. Bovenal wens ik jullie en jullie dierbaren veiligheid en een goede gezondheid. ■

Elisa Ferreira

Europees commissaris voor cohesie en hervormingen

INTERVIEW MET EEN COMMISSARIS

Terug naar haar wortels in regionale ontwikkeling

Commissaris Ferreira vertelt Simon Litton, redacteur van Panorama, over haar nieuwe rol bij DG REGIO

Na bijna vier jaar bij de Banco de Portugal en de raad van toezicht van de ECB keert Elisa Ferreira, de nieuwe commissaris voor cohesie en hervormingen, terug naar haar eerste liefde: ontwikkelingsprojecten en het ontmoeten van de mensen waarvan het leven daarmee moet worden veranderd.

Wat was uw reactie toen u werd voorgedragen als commissaris voor cohesie en hervormingen?

Ik was erg blij, omdat ik, na allerlei andere dingen te hebben gedaan, voelde dat ik thuiskwam en terugkeerde naar iets dat me heel dierbaar was. Ik begon mijn beroepsleven in de academische wereld en als ambtenaar voor regionale ontwikkelingsvraagstukken. Ik werkte van 1988

tot 1992 bij een overheidsagentschap in een van de regio's, als vicevoorzitter van de coördinatiecommissie voor de noordelijke regio van Portugal. Later werd ik minister van milieu en vervolgens minister van planning. Al deze zaken liggen mij na aan het hart.

Heeft het tijd gekost om te wennen of had u het gevoel dat u meteen aan de slag kon?

Nee, want ik was er lang uit geweest. Ik was van 2002 tot 2004 lid van het Portugese parlement en van 2004 tot 2016 van het Europese Parlement. Ik was lid van de raad van bestuur en later, vanaf 2016, vicegouverneur van de Portugese centrale bank. Ik was dus overgestapt op wetgeving en later op banktoezicht. Dat zijn veel drogere, abstractere gebieden, waarin het meer gaat om regels dan om personen of ontwikkelingen in het veld.

Ik ga graag kijken wat er in het veld gebeurt, om inzicht te krijgen en om te proberen dingen te veranderen. Met regionale ontwikkeling, cohesie en hervormingen kan ik meer praktijkgericht bezig zijn en van dichtbij zien welke gevolgen ons werk heeft. Ik zie graag het effect van wat we doen.

De zaken zijn inmiddels veranderd, maar ik zie nog steeds de lijn uit de tijd dat dit mijn hoofdtaak was.

U bent in een uitdagend moment aan de baan begonnen, met lopende begrotingsonderhandelingen, die nog eens werden gecompliceerd door de Brexit. Moeten belanghebbenden zich zorgen maken over bedreigingen voor de toekomst van het beleid?

Ja, we moeten ons allemaal zorgen maken, want als we het cohesiebeleid als vanzelfsprekend beschouwen, maken

“...als we het cohesiebeleid als vanzelfsprekend beschouwen, maken we een grote fout. Het cohesiebeleid is absoluut essentieel voor het functioneren van de interne markt en van het gehele model dat we hebben gecreëerd.”

we een grote fout. Het cohesiebeleid is absoluut essentieel voor het functioneren van de interne markt en van het hele model dat we hebben gecreëerd. Dit model is gebaseerd op open concurrentie. Als zwakke regio's zonder belemmeringen, zoals handelsbelemmeringen, de mogelijkheid van valutadevaluatie of mechanismen om zichzelf te beschermen, concurreren met de meest ontwikkelde regio's, zoals het geval was voordat de EU werd opgericht, oftewel als de concurrentie open is, dan geldt het recht van de sterkste. Daarom is de essentie van dit project dat het, hoewel concurrentie de regel moet zijn, enige ondersteuning biedt om de convergentie van de zwakste partners te stimuleren.

Deze principes worden nu in twijfel getrokken. Er wordt een vreselijke discussie gevoerd over wie er wint en wie er verliest op 1% van het totale vermogen. We communiceren niet aan de burgers hoeveel elk land wint door deel uit te maken van dit gemeenschappelijke project, door te kunnen verkopen aan alle andere partners en door een stem te hebben in een lastige geglobaliseerde wereld. We vergeten de burgers uit te leggen wat de economische voordelen van dit project zijn.

Een begroting is per definitie een mechanisme voor herverdeling. Dit is essentieel voor het functioneren van

elke samenleving. De begroting is geen instrument waarmee je krijgt wat je erin stopt. We moeten beter communiceren over de *raison d'être*, de reden waarom we deze mechanismen hebben, en over wat we ermee doen.

Toen ik werd aangenomen, vroeg ik de diensten van DG REGIO wat het fraude-niveau was ten opzichte van alle middelen die we beheren. Het antwoord was 0,86%. Dat komt niet overeen met het beeld dat de mensen op straat hebben, doordat de media zoveel aandacht geven aan het onderwerp fraude.

Natuurlijk moeten we heel streng optreden tegen fraude, maar als we het erover hebben, moeten we ook het relatieve belang ervan vermelden en ons ook concentreren op de resterende 99%. Ik denk dat we de context van de discussie, of dat nu de begroting is of de dimensie van fraude, niet uit het oog moeten verliezen. Ik denk dat we heel voorzichtig moeten zijn dat we het kind niet met het badwater weggooiden en dat we discussies in de marges van het echte gespreksonderwerp moeten vermijden.

Commissaris Ferreira met de premier van Portugal, António Costa, (links) en Johannes Hahn, commissaris voor begroting, tijdens de top "Vrienden van de cohesie" op 1 februari 2020 in Beja, Portugal

De brug over de rivier de Minho verbindt Tui in Spanje met Valença do Minho in Portugal

Voorzitter Ursula von der Leyen kondigde bij het aantreden van de Commissie een aantal belangrijke ambities aan, met name de Green Deal en de strategie voor een digitaal Europa. Hoe zal het cohesiebeleid bijdragen aan het bereiken van deze doelstellingen?

Dit is een belangrijke doelstelling en een nieuw groeimodel voor Europa. De instrumenten die we moeten inzetten, zijn voornamelijk cohesiefondsen, de “oude” fondsen die convergentie bevorderen. Het cohesiebeleid levert al resultaten op voor precies deze doelstellingen, en zal dat blijven doen, in de door begunstigen, regio’s en gemeenten voorgestelde projecten.

Als er een intern transportsysteem wordt georganiseerd, kan dat niet op basis van een vervuilende technologie uit het verleden, ook niet in een zeer achtergebleven regio.

Voor de ondersteuning van kmo’s moet naar de toekomst en naar digitale ondersteuning worden gekeken. Er is al 20 miljard euro besteed aan digitale projecten, zoals voor breedband in de meest afgelegen regio’s, om de verschil-

len in concurrentievermogen tussen deze regio’s en de grote centra te overbruggen.

Er zijn al veel voorbeelden van deze twee doelstellingen (digitaal en groen) ingebed in het bestaande financiële kader, maar in het volgende kader zullen ze worden versterkt; de Commissie heeft al voorgesteld om middelen te reserveren voor dergelijke projecten. Onze zorg is om de zwakste partners, of het nu gaat om personen, werknemers, kmo’s, gemeenten of regio’s, niet te laten achterblijven in de technologie en in de noodzakelijke grotere efficiëntie. En daarvoor moeten ze groen zijn.

We besteden ook speciale aandacht aan de regio’s die zich in de overgang naar een koolstofvrije samenleving bevinden of die een milieuvriendelijkere strategie hanteren. Sommige daarvan zijn bijna volledig afhankelijk van banen en activiteiten die verband houden met koolstof of koolstofuitstotende industrieën. Deze regio’s krijgen, via het Fonds voor een rechtvaardige transitie, extra steun boven op de toegang tot regionale en sociale fondsen, om deze specifieke, zeer ernstige gevallen te helpen.

Eerder in uw carrière was u betrokken bij de uitvoering van een Interreg-project in Portugal, dus u heeft enige directe ervaring in het veld. Hoe ziet u uw relatie als commissaris met verschillende spelers op verschillende niveaus?

Als vicevoorzitter van de coördinatiecommissie voor de noordelijke regio van Portugal maakte ik deel uit van een van de eerste samenwerkingsprojecten die door Interreg werden gefinancierd en ondersteund. Het project betrof het noorden van Portugal, een regio met ongeveer 3,8 miljoen inwoners, en Galicië in Spanje, dat ongeveer even groot is.

Het waren, en zijn nog steeds, zeer jonge perifere regio’s, met veel kmo’s en veel zeer actieve mensen. Ze werden gescheiden door een kunstmatige grens. Dat was echter het leven vóór de EU. Hun toetreding heeft veel veranderd. Een van de veranderingen was de relatie tussen de twee landen en de twee regio’s. We zijn gaan samenwerken met de Xunta de Galicia.

We realiseerden ons dat daar enorm belangrijke redenen voor waren. We zijn

begonnen met infrastructuur, bruggen, wegen en het milieu.

Het doet me deugd dat de grenzen nu plaatsnemen waar projecten worden uitgevoerd, waar wordt gecommuniceerd en waar veel activiteiten plaatsvinden. Natuurlijk moeten we het een beetje stroomlijnen, omdat er veel projecten en programma's voor samenwerking zijn. We moeten selectiever zijn. Het is echter verbazingwekkend dat mensen hun bureaus nu zien als partners, als medeburgers, en niet als buitenlanders. Ze kennen elkaar en kunnen met elkaar omgaan. Ik vind dit absoluut essentieel om Europa Europa te laten zijn.

Kunt u ons vertellen over uw ervaring met en uw plannen voor het bezoeken van projecten, en meer in het algemeen over het belang van communicatie voor dit beleid?

Ik wil projecten bezoeken en dingen in het veld zien. Alle plaatsen zijn anders, maar er zijn veel positieve experimenten waarover we kunnen vertellen. Het is heel anders om naar de plek toe te gaan dan om het beschreven te zien in een boek, en ook om de energie van de mensen die je spreekt te zien en te voelen. Ontwikkeling

moet bottom-up zijn en top-down ondersteund worden. Je moet met belanghebbenden praten, je moet ze ontmoeten en begrijpen om ze te helpen bepalen waar ze zich willen ontwikkelen.

De plaatsen die ik, als prioriteit, heb bezocht, zijn Silezië, Griekenland en het oosten van Duitsland, maar ik zal nog veel andere regio's bezoeken. Ik spreek zeer graag met mensen, om te proberen te achterhalen wat hun nieuwe visie is en hoe we hen kunnen helpen in de transitie naar een koolstofarme samenleving.

Uiteraard gaat dit gepaard met financiële steun. We hebben onderhandeld, en dat is het voorstel van de Commissie, om deze overgangmaatregelen te ondersteunen met 7,5 miljard euro extra aan middelen. Dit geld zal met andere instrumenten worden gecombineerd tot een potentieel investeringsbedrag van 100 miljard euro, dat indicatief door de lidstaten wordt verdeeld op basis van de behoeften van hun regio's op het gebied van werkgelegenheid en economische afhankelijkheid.

We hebben de regio's waarop deze interventies volgens ons gericht moeten zijn,

al geselecteerd. Natuurlijk onderhandelen we hierover met de lidstaten en stemmen we het met ze af, maar het is echt een bijzonder punt van aandacht dat rechtstreeks verband houdt met de Green Deal.

Ik hoop dat ik tegen het einde van mijn mandaat een voldoende aantal uiteenlopende gevallen zal hebben bezocht. Problemen zijn onder meer die in steden, ultraperifere regio's, perifere regio's, berggebieden en plattelandgebieden en de vergrijzing van de bevolking. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat niemand achterblijft.

Het is een grote uitdaging, maar we hebben een fantastische groep van zeer ervaren mensen, die me ongelooflijk hartelijk welkom hebben geheten. Woorden schieten tekort om hen te bedanken. Zij begrijpen dat het mijn bedoeling is om resultaten te boeken en niet om veel mechanismen te creëren waardoor de burgers in het veld niet kunnen zien wat Europa doet voor hun leven en dat van hun kinderen. Dat is het doel van ons werk. ■

Het moderne Silezische museum, gebouwd op de plaats van de voormalige Poolse kolenmijn van Katowice, beschikt nog over de oorspronkelijke schacht, die is omgebouwd tot een uitkijktoren

Het themapark in St. Margarethen, Oostenrijk

Cité de la Mer in Cherbourg, Frankrijk

Historisch centrum van Ioannina, Griekenland

COMMUNICATIE:

De EU maakt daadwerkelijk het verschil

Van november 2018 tot december 2019 werden in de communicatiecampagne “De EU maakt het waar in de regio’s” via 34 regionale campagnes in 5 lidstaten (Oostenrijk, Frankrijk, Griekenland, Italië en Zweden) 34 lokale initiatieven onder de aandacht gebracht die door de EU waren medegefinancierd.

De campagne was gericht op bekende, populaire plaatsen die een verschil maakten voor het leven van de burgers en waarvan de ontwikkeling en/of modernisering werd gesteund door regionale fondsen van de EU.

In elke regio werd een maand lang een campagne gevoerd om te laten zien hoe de EU op lokaal niveau het verschil maakt. De initiatieven omvatten onder vele andere een school in Guadeloupe (FR), een theater in Peloponnesos (EL), een skistation in Mellersta Norrland (SE), bescherming van dieren en biodiversiteit in Övre Norrland (SE) en Abruzzo (IT), een kasteel in Tirol (AT), een spoorlijn in Sicilië (IT), een museum in Normandië (FR), een pretpark in Burgenland (AT) en verkeersvrije straten in Epirus (EL).

In elke regionale campagne werden verschillende communicatiemethoden gebruikt:

- › advertenties op displays in steden en digitale advertenties op lokale websites en sociale media, zoals de poster in het centraal station van Florence (IT);
- › interactieve fotocabines, zoals één in Burgenland, waarmee de lokale bevolking ter plaatse foto's kon maken;

- › partnerschappen met lokale media en/of lokale beïnvloeders, zoals in Grand Est (FR), waar we samen met een lokale beïnvloeder ter plaatse een video van het project, een blogpost en socialmediaberichten maakten;
- › visuals voor sociale media (door een toolkit voor communicatie te creëren);
- › lokale evenementen met vertegenwoordigers van de regio, de Europese Commissie en de eigenaar van het project.

Goed nieuws!

In 2020 zal de campagne opnieuw worden uitgevoerd, in 16 nieuwe regio's in 5 lidstaten (Frankrijk, Griekenland, Italië, Ierland en Nederland).

Projecten in deze volgende fase zijn vooral gericht op groene kwesties. In de verschillende regionale campagnes zal aandacht worden besteed aan natuurgebieden die een belangrijke rol spelen bij de bescherming van dieren en biodiversiteit, aan het herstel van een kustgebied, aan een groene universiteitscampus en aan de bevordering van “zachte mobiliteit” door middel van renovatie van fietspaden, milieuvriendelijke bussen en voetgangerszones. Andere thema's in 2020 zijn bijvoorbeeld cultureel erfgoed, cultuur, vervoer, enz.

De campagne “De EU maakt het waar in de regio's” is in lijn met de voorstellen van de Commissie voor een Europese Green Deal. Het doel ervan blijft ongewijzigd: mensen bewuster maken van de acties en resultaten van de EU op regionaal niveau.

KERNCIJFERS UIT DE CAMPAGNE

475 000

**bezoeken
aan**

de REGIOWEBSITE

23 000

foto's

in de INTERACTIEVE
FOTOCABINE

17

**partner-
schappen**

met LOKALE MEDIA

26

**partner-
schappen**

met LOKALE
BEÏNVLOEDERS

Gevolgen voor de betrokkenheid van burgers

Tests in de landen, voor en na de campagnes, hebben het volgende aangetoond:

- Lokalisatie creëert emotionele verbondenheid: het gebruik van de campagne om te communiceren over lokale en regionale plaatsen zorgde voor een veel grotere betrokkenheid onder het publiek (bijvoorbeeld tot 71% in Zweden tot 93% in Italië).
- Door lokaal te spreken, kan de EU boodschappen transversaal overbrengen: lokale referenties en strategieën leiden tot een bijna gelijk betrokkenheidsniveau onder pro-Europees en eurosceptisch publiek. Zo was 65% van

de eurosceptici in een Franse regio positief over het vermogen van de campagne om informatie te verstrekken over participatie van de EU.

- Bovendien is gebleken dat burgers meer belangstelling hebben voor informatie over momenteel door de EU gefinancierde projecten en plaatsen in hun regio. Gemiddeld 75% van de betrokken regionale bevolking staat positief tegenover een toekomstige campagne om de nieuwste attracties en locaties in hun regio in beeld te brengen. ■

MEER INFO

<https://europa.eu/!Qt64gt>
#EUinmyRegion!

Skistadion in Östersund, Zweden

Het zeegebied Torre del Cerrano, Italië

GEGEVENSPUNT

Evaluatie van het cohesiebeleid in de lidstaten

Evaluatie is een belangrijk aspect van de vorming van het cohesiebeleid. Het ondersteunt de opzet en uitvoering ervan met solide bewijsmateriaal over de resultaten en effecten van de maatregelen.

De regels voor de planning en uitvoering van het cohesiebeleid zijn steeds meer gericht op de beoordeling van de effecten ervan. In de periode 2014-2020 zijn de lidstaten (voor het eerst) verplicht om evaluaties uit te voeren om de doeltreffendheid, de efficiëntie en het effect van de doelstellingen van elk programma te beoordelen. De regels van het cohesiebeleid zijn van toepassing op het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds.

Hieronder wordt meer informatie gegeven over de omvang, de focus en de aard van de resulterende nationale evaluaties. Deze inzichten zijn gebaseerd op de open dataset over evaluaties van programma's in het kader van het cohesiebeleid (2015 tot op heden). Ze worden regelmatig bijgewerkt.

Wat wordt er geëvalueerd?

In de meeste evaluaties worden uitvoeringsvraagstukken behandeld en wordt onderzocht welke vooruitgang is geboekt in het bereiken van de doelstellingen. Ze zijn gericht op de samenhang van projecten en acties met de doelstellingen van de programma's, en op de doeltreffendheid en efficiëntie van de uitvoering ervan. Ook wordt ermee onderzocht of het waarschijnlijk is dat de beschikbare middelen zullen worden besteed en de gestelde doelen, met name die in het prestatiekader, zullen worden bereikt.

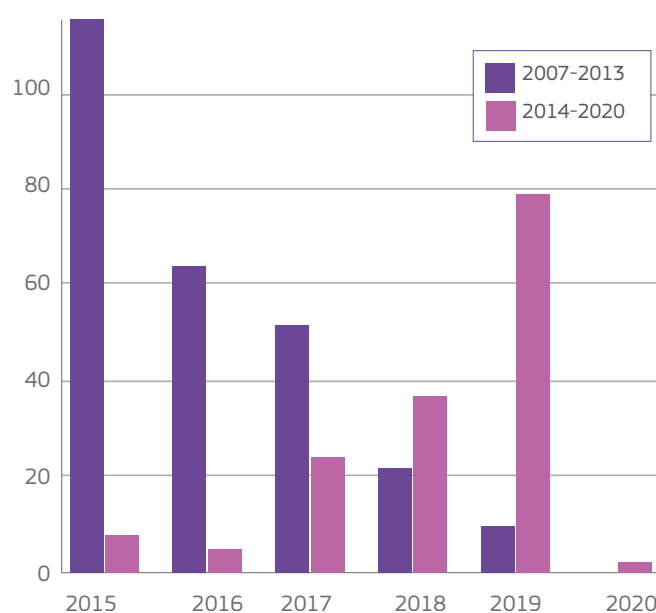
Later in de programmacyclus, wanneer de meeste acties niet alleen zijn afgerond, maar ook resultaten hebben opgeleverd, worden ook effectbeoordelingen uitgevoerd.

Veel bewijsmateriaal, verschillende benaderingen

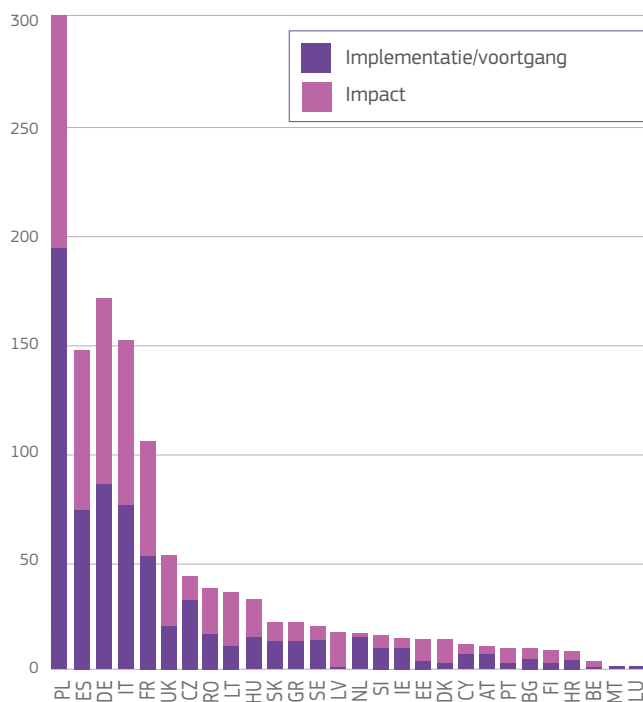
Sinds 2015 hebben de lidstaten meer dan duizend evaluaties uitgevoerd, waarbij verschillende fondsen, thema's en regio's aan bod zijn gekomen en de voortgang van de uitvoering en/of het effect van de maatregelen is gevolgd. Deze evaluaties hadden betrekking op de programmeringsperioden 2007-2013 en 2014-2020.

Het aantal evaluaties in de lidstaten loopt sterk uiteen. Dit is een weerspiegeling van aanzienlijke verschillen in de omvang en reikwijdte van investeringsfinanciering, het aantal programma's in een lidstaat en de in de evaluatieplannen voorgestelde aanpak. Bovendien geven sommige landen de voorkeur aan een groter aantal kleinere evaluaties, terwijl andere landen evaluaties samenvoegen.

AANTAL EFFECTBEOORDELINGEN PER JAAR EN PER PROGRAMMERINGSPERIODE

AANTAL EVALUATIES PER LAND EN TYPE (SINDS 2015)

Welke thema's hebben de meeste aandacht gekregen in 2014-2020?

Halverwege de programmeringsperiode waren de meeste evaluaties gericht op sociale thema's, deels omdat de lidstaten voor eind 2015 en 2018 effectbeoordelingen van het Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief moesten uitvoeren.

Afgeronde evaluaties waren meestal gericht op maatregelen die sneller konden worden uitgevoerd, zoals de bevordering van duurzame en kwalitatief hoogstaande werkgelegenheid die de mensen in de EU rechtstreeks ten goede kwam.

De verdeling van evaluaties over thematische doelstellingen kan worden gefilterd per land en per fonds (sommige evaluaties kunnen betrekking hebben op meerdere fondsen).

Focus op onderzoek en innovatie

Naar aanleiding van de vereisten voor thematische concentratie wordt een groot deel van de EFRO-investeringsmiddelen besteed aan de verbetering van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie. In Polen, Spanje en Duitsland zijn de hoogste bedragen uitgetrokken voor het verbeteren van de infrastructuur voor onderzoek en innovatie (O&I), het stimuleren van bedrijfsinvesteringen in O&I en het ontwikkelen van verbindingen en synergieën tussen ondernemingen, onderzoeks- en ontwikkelingscentra en het hoger onderwijs. Polen heeft ook het grootste aantal evaluaties uitgevoerd, hoewel deze tot op heden vooral gericht zijn op processen en toezicht.

Wat zijn de laatste uitgevoerde evaluaties?

De definitieve evaluatieverslagen zijn beschikbaar in de evaluatiebibliotheek, waar de door de lidstaten uitgevoerde evaluaties kunnen worden gefilterd en doorzocht. In de meeste gevallen zijn de verslagen opgesteld in de nationale taal, maar is ook een samenvatting in het Engels beschikbaar. ■

MEER INFO

Wat de Commissie doet op het gebied van de evaluatie van het cohesiebeleid:

<https://europa.eu/!XG63nD>

Jaarlijkse syntheses van evaluaties en jaarverslagen over het gebruik van de middelen:

<https://europa.eu/!MB77Fq>

Neem voor meer informatie contact op met:

REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Is er een onderwerp waarover u graag wilt lezen in een toekomstige editie van GEGEVENS PUNT van Panorama?

Wilt u graag dat we een gegevensbestand op het ESIF-opendataplatform plaatsen?

Zo ja, stuur dan een e-mail naar: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Volg de discussie op Twitter via [#ESIFOpedata](https://twitter.com/ESIFOpedata)

of meld u aan voor onze nieuwsbrief: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Delen en zorgen over grenzen heen

Interreg

30 years together

Interreg, het vlaggenschip van de EU voor grensoverschrijdende samenwerking op nationaal en regionaal niveau, viert dertig jaar successen en wil in de toekomst nog meer samen doen. In 2020 zullen we ons richten op drie hoofdthema's, die benadrukken waar het bij Interreg om draait en die tegelijkertijd inspelen op de belangrijkste zorgen van de burgers.

Sinds 1990 worden met Interreg-financiering grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's ondersteund tussen regio's, lokale overheden en burgers. Er zijn duizenden projecten en initiatieven gefinancierd, waarmee barrières zijn weggenomen en mensen dichterbij elkaar zijn gebracht. Interreg, ook bekend als Europese territoriale samenwerking, vormt de kern van het Europese ideaal, omdat het regio's en landen stimuleert om uitdagingen aan te pakken die alleen door samenwerking kunnen worden opgelost.

De feestelijkheden in 2020 bieden de mogelijkheid om de vele successen van Interreg te illustreren. Ook zijn ze op de toekomst gericht; er zal een debat op gang worden gebracht over het samenwerkingsbeleid na 2020. Interreg heeft betrekking op grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking, maar het verankert samenwerking ook in een duurzamere beleidsomgeving, bijvoorbeeld door middel van macroregionale strategieën en het Border Focal Point.

Interreg is de belichaming van een van de fundamentele waarden van de EU: samenwerking tussen mensen, regio's en landen die dicht bij ons staan. In een tijd van toenemende introspectie bij sommige burgers, en met een politieke dialoog waarin de verworvenheden van Europa nogal eens over het hoofd worden gezien, zijn met Interreg maatregelen genomen om dergelijke obstakels te overwinnen en tegelijkertijd te helpen een sterker en samenhangender Europa op te bouwen op basis van samenwerking.

Interreg pakt de klimaatverandering al aan en draagt al bij aan een groener Europa. Het moedigt jongeren aan om in het buitenland te werken of te studeren en ondersteunt initiatieven om de taal van hun bureaus te leren of om in projecten vrijwilligerswerk te doen. Het helpt ons allemaal om tussen landen te pendelen, om werk te vinden in de Europese grensregio's of buiten de EU en om toegang te krijgen tot de dichtstbijzijnde openbare diensten bij ons thuis.

We hebben allemaal bureaus nodig

We hebben ze allemaal, en ze zijn belangrijk! We werken samen, we beslissen samen en we creëren samen nieuwe kansen voor een betere toekomst in onze gemeenschappelijke Europese ruimte. Nooit eerder was samenwerking zo cruciaal, want nooit eerder waren de uitdagingen zo globaal. Bosbranden kennen geen grenzen. Ze verspreiden zich van hellingen naar valleien en vragen niet om toestemming om een grens over te steken. Datzelfde geldt voor ziektes, vervuiling en sociale onrust. Als de ene kant van de grens wordt getroffen, zal dat ook gelden voor de andere kant.

We weten echter dat het delen van grenzen meer is dan het vinden van oplossingen voor gemeenschappelijke problemen. Het betekent ook gebruikmaken van gemeenschappelijke kansen, gemeenschappelijke belangen, gemeenschappelijke levenswijzen en culturele praktijken. Samen creëren we sterke gemeenschappen en bouwen we bruggen tussen mensen over grenzen heen. Samen zorgen we ervoor dat burgers beter toegang hebben tot onderwijs, gezondheidszorg en banen. Samen verbeteren we connectiviteit en toegankelijkheid over de grenzen heen, terwijl we onze veiligheid in stand houden en ons erfgoed en onze natuur beschermen.

We hebben veel meer met onze bureaus gemeen dan we denken. Europa houdt ons bij elkaar. Al dertig jaar lang helpen EU-samenwerkingsprogramma's via Interreg buurlanden om samen sterke gemeenschappen te ontwikkelen langs zowel de binnen- als de

buitengrenzen. Duizenden door de EU gefinancierde projecten hebben concrete voordelen opgeleverd voor de grensregio's van de EU en daarbuiten. Dat heeft vertrouwen en respect gecreëerd bij de mensen die een gemeenschappelijke ruimte delen.

DRIELEDIGE AANPAK

Interreg is een van de twee doelstellingen van het cohesiebeleid voor de periode 2014-2020 en beschikt over een begroting van 10,1 miljard euro, gefinancierd door het Europees Ontwikkelingsfonds, dat het heeft geïnvesteerd in verschillende samenwerkingsprogramma's die verantwoordelijk zijn voor het beheer van projectfinanciering.

Er zijn 60 grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's, 15 transnationale samenwerkingsprogramma's en 4 interregionale programma's:

- › Grensoverschrijdende samenwerking ondersteunt samenwerking tussen NUTS III-regio's uit ten minste twee verschillende lidstaten die direct aan de grens liggen of die daaraan grenzen.
- › Bij transnationale samenwerking zijn regio's uit verschillende EU-landen betrokken die grotere gebieden vormen om een betere samenwerking en regionale ontwikkeling binnen de EU te bevorderen door gemeenschappelijke problemen gezamenlijk aan te pakken.
- › Interregionale samenwerking is geografisch gezien pan-Europees en bestrijkt grotere gebieden.

Steun voor de jeugd van vandaag

Van de EU-bevolking bestaat 17% uit jongeren tussen 15 en 29 jaar. Zij worden allemaal geconfronteerd met gemeenschappelijke uitdagingen, zoals zwakke arbeidsmarkten en een gebrek aan onderwijs- en opleidingsmogelijkheden. Hoewel jongeren niet immuun zijn voor crises als de opwarming van de aarde, onveiligheid en het wijdverbreide gebrek aan vertrouwen in overheidsinstellingen, delen ze het verlangen naar een betere toekomst. De EU biedt tal van kansen, waaronder een grotere mobiliteit. Dit is van essentieel belang om de positie van de EU als kenniseconomie te versterken. ➤

NIEUWE VAARDIGHEDEN VOOR DE JONGERE GENERATIE

Het project "NewGenerationSkills" in de Donau-regio heeft tot doel om het potentieel van jongeren op het gebied van zakelijke en sociale innovatie te benutten door hen uit te rusten met de vaardigheden waarmee ze voor verandering kunnen zorgen in hun lokale gemeenschappen.

Het project is op lokaal niveau begonnen en had tot doel een omgeving te creëren waarin de jongeren hun innovatieve ideeën kunnen laten uitgroeien tot ondernemingen met een hoge sociale meerwaarde. Het verbeterde samenwerkingsmechanismen om innovatieve lokale steunregelingen te ontwikkelen in de vorm van innovatielaboratoria die met elkaar verbonden zijn in een transnationaal netwerk. De verwevenheid van innovatie en steun voor ondernemerschap voor jongeren zal bijdragen aan het overbruggen van de kloof tussen onderwijs en vaardigheden van de nieuwe generatie die jongeren nodig hebben om zich door de veranderende wereld te bewegen.

Het is te hopen dat dit op jongeren gerichte innovatie-ondersteuningsproces uiteindelijk zal leiden tot betere economische prestaties, minder braindrain en een positief effect op de kwaliteit van de lokale werk-/leefomgeving.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/newgenerationskills>

Al dertig jaar wordt met Interreg en het samenwerkingsbeleid gezocht naar oplossingen voor jongeren. Door samen te werken, partnerschappen op te bouwen en kennis uit te wisselen om onderwijsniveaus en vaardigheden te verbeteren, heeft Interreg geholpen werkgelegenheid voor jongeren te creëren door hun mobiliteit te faciliteren via grensoverschrijdende stages en samenwerking tussen onderwijsinstellingen.

Een concreet voorbeeld hiervan is het Duits-Deense grensproject "BELT". Daarin zijn de mogelijkheden voor jongeren om aan weerszijden van de grens te werken en leren verbeterd, waardoor hun inzetbaarheid is vergroot. Elders hebben meer dan duizend stagiairs aan het project "euregio-Xperience" deelgenomen om hun toekomstige baankansen op de arbeidsmarkt in de Duits-Nederlandse grensregio te verkennen.

Interreg bevordert transnationale netwerken om jonge ondernemers te helpen hun vaardigheden te verbeteren. Het project "NewGenerationSkills" in de Donau-regio was gericht op het ontsluiten van het onbenutte potentieel van jongeren door hun vaardigheden te ontwikkelen en een stimulerende omgeving te creëren om hun innovatieve ideeën om te zetten in realiteit (zie kader). Interreg leidt ook jongeren op om hun bewustzijn van de opwarming van de aarde te vergroten.

Het project "Youth-together" tussen Hongarije en Servië heeft jongeren geholpen een duurzamere manier van leven aan te nemen. Interreg scheidt vertrouwen over de grenzen heen, door gemeenschappelijke openbare diensten op te zetten die gemakkelijk toegankelijk zijn voor jongeren. Zo hebben jongeren in Frankrijk en Spanje toegang tot dezelfde medische zorg

BETERE ZORG VOOR JONGE PATIËNTEN IN DE PYRENEËN

Met een door de EU gefinancierd project is de toegang tot de gezondheidszorg voor kinderen in de oostelijke Pyreneeën verbeterd, waardoor de jongste patiënten de best mogelijke behandeling krijgen in deze grotendeels bergachtige, afgelegen en landelijke grensoverschrijdende regio tussen Frankrijk en Spanje.

De pediatrie pool van Cerdanya gaf een team van professionals de opdracht om strategieën te ontwikkelen om optimale intramurale en poliklinische zorg te bieden door middelen en ervaring samen te voegen en samenwerkingsverbanden te creëren om kosten te stroomlijnen.

De resulterende faciliteiten worden beheerd als eenheden zonder winst oogmerk die openstaan voor kinderen en jongeren van 0 tot 17 jaar. Ze bieden individuele behandelplannen en 24/7 medische zorg, terwijl teams van deskundigen (artsen, diëtisten en therapeuten) de patiënten en hun ouders helpen om zich aan te passen en goed om te gaan met hun diagnose.

<http://pediatrie-occitanie.alefpa.asso.fr/>

in het ziekenhuis van Cerdanya, de eerste grensoverschrijdende gezondheidsinstelling in Europa (zie kader).

Gemeenschapsgevoel ontwikkelen begint al op jonge leeftijd. Dankzij het in 2017 geïntroduceerde Interreg Volunteer Youth (IVY) hebben ongeveer 400 vrijwilligers tussen 18 en 30 jaar deelgenomen aan samenwerkingsprogramma's en -projecten. IVY maakt ook deel uit van het Europees Solidariteitskorps, dat mogelijkheden biedt voor vrijwilligerswerk, stages en banen, in eigen land of in het buitenland. >

NETWERK VAN ZUID-BALTISCHE JEUGDGROEPEN

De waarde van jongerenparticipatie in democratische processen wordt in lokale gemeenschappen en op internationaal niveau erkend. De vooruitgang op het gebied van praktische uitvoering verloopt echter traag. Voor de meeste democratische processen zijn jongeren nog steeds marginaal. In het Interreg-project "SB YCGN" wordt de capaciteit van lokale actoren over de grenzen heen vergroot om jonge burgers te betrekken bij het besluitvormingsproces, waardoor de participatiedemocratie wordt versterkt. Aangezien het betrekken van jongeren bij politieke processen een grensoverschrijdende kwestie is, wordt er met het project naar gestreefd de grensoverschrijdende competentie van de betrokken actoren te vergroten om de Europese integratie te versterken door burgers, autoriteiten en politieke en sociale groepen in de partnerlanden bij het project te betrekken. Dankzij Interreg kunnen jonge burgers niet alleen de participatiedemocratie thuis ervaren, maar ook hun buurlanden beter leren begrijpen.

<https://southbaltic.eu/-/sb-ycgn>

Een groen en klimaatneutraal Europa

Grenzen zijn in het leven geroepen om een gevoel van saamhorigheid en gemeenschappelijke identiteit te creëren, maar ze houden flora en fauna niet tegen. Lucht-, water- en bodemverontreiniging en het overmatig gebruik van gemeenschappelijke hulpbronnen houden zich niet aan landsgrenzen. Om onze ecosystemen de komende generaties in stand te houden, stimuleert Interreg al meer dan dertig jaar samenwerking op milieugebied.

In het project “LOS_DAMA!” (zie kader) is een netwerk van steden in het Alpengebied van de EU aangelegd om groene open ruimtes te beschermen. Het netwerk bestrijkt Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, Italië en Slovenië. Via dit netwerk zullen belangrijke groene gebieden worden gerevitaliseerd. De Europese

Commissie heeft recentelijk de Green Deal gepresenteerd als Europa's nieuwe groeistrategie met als doel het creëren van een koolstofneutraal Europa tegen 2050. Eén ding is glashelder: een groen en klimaatneutraal Europa kan alleen worden bereikt als we samenwerken. Dat is waar Interreg voor staat en waar het al dertig jaar mee bezig is. ■

MEER INFO

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/interreg30_en.pdf

<https://interreg.eu/about-interreg/>

RUIMTES BESCHERMEN, MENSEN VERBINDEN

In een gecoördineerde inspanning streven steden in Alpenregio's ernaar om stedelijke wildgroei en de bedreiging van groene ruimtes en landschappen in en rond steden door ongekende stedelijke groei, te bestrijden. Gebieden voor recreatie of landbouw gaan verloren, belangrijke habitats van dieren worden vernietigd en moerassen kunnen opdrogen, wat allemaal bijdraagt aan klimaatverandering.

In het door de EU gefinancierde project “LOS_DAMA!” worden belanghebbenden uit stedelijke regio's bijeengebracht om leefbare open ruimtes te beschermen en mensen en groene ruimtes in de hele regio met elkaar te verbinden. Het doel is om burgers bewuster te maken van het belang van de bescherming en het beheer van de peri-urbane en vaak agrarische landschappen in en rond grootstedelijke gebieden in de Alpen.

In het project wordt een reeks methoden ontwikkeld om het mogelijk te maken om gezamenlijk plannen te implementeren voor het duurzaam beschermen en beheren van peri-urbane landschappen. Ook worden verschillende gedetailleerde landschapsbenaderingen ontwikkeld.

Bovendien is in het project een netwerk van grote Alpensteden opgericht; een coalitie van stedelijke en grootstedelijke autoriteiten die ernaar streven om samen met hun belanghebbenden hun groene ruimtes te verbeteren en groene infrastructuur te ontwikkelen.

https://www.alpine-space.eu/projects/los_dama/en/home

GEZONDERE, VOETGANGERSVRIENDELIJKE STEDEN CREËREN

In het project “CityWalk” worden tien steden in de Donau-regio geholpen bij het verminderen van vervuiling, lawaai en verkeersopstoppingen door de omstandigheden voor voetgangers te verbeteren en milieuvriendelijke mobiliteit te bevorderen.

De partnersteden voeren kleinschalige proefprojecten uit om de loopbaarheid te verbeteren en ontwikkelen beleidsvoorstellen. Hoewel de nadruk ligt op wandelen, wordt in het project een allesomvattende benadering gehanteerd om de stedelijke mobiliteit te verbeteren, door te streven naar een effectieve combinatie van openbaar en particulier vervoer.

Bij veranderingen om wandelen te stimuleren, kan onder andere worden gedacht aan het zodanig opnieuw vormgeven van straten dat voetgangers er voorrang krijgen in plaats van auto's. Er is gekeken naar “zachte” interventies om mensen aan te moedigen de auto te laten staan, zoals bewustmakingscampagnes om lopen en de gezondheidsvoordelen daarvan te bevorderen.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/citywalk>

INTERREG VIERT DERTIGSTE VERJAARDAG MET NIEUWE PODCAST: “THIS IS EUROPE”

In “This is Europe”, de nieuwe podcast van Interreg, zijn persoonlijke verhalen te horen van gewone Europeanen waarvan het leven is veranderd door grensoverschrijdende samenwerking.

Journalist Shahidha Bari gaat in de serie op reis door Europa, van de Oostzee tot de Balearen en verder.

In de eerste aflevering is te horen hoe de Interreg-gemeenschap een groener Europa tot stand brengt. Shahidha Bari stapt op haar fiets om rond te toeren door Rostock, in het noorden van Duitsland. Hier woont Steffen Nozon. Steffen, een fervent fietser, is een mobiliteitsmanager die zijn wijk transformeert in groene, autovrije “woonstraten”.

De eerste aflevering is beschikbaar op alle platforms.

Zie: <https://this-is-europe.simplecast.com/>

Interreg-projecten verbeteren met instrumenten en diensten van het Enterprise Europe Network

Het Enterprise Europe Network (EEN) is het grootste ondersteuningsnetwerk voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) ter wereld. Het heeft

meer dan zeshonderd leden, die bekend zijn in hun regionale/nationale bedrijfs- en innovatie-ecosystemen, zoals regionale ontwikkelingsagentschappen, kamers van koophandel en industrie, onderzoeksorganisaties, universiteiten, handelsorganisaties en stimulerings- en investeringsbanken. Het EEN is actief in meer dan zestig landen en biedt regio's een interessante dienst aan om de internationalisering van hun kmo's te ondersteunen.

Het volledige EEN-aanbod, dat gratis beschikbaar is voor kmo's, kan worden onderverdeeld in drie categorieën: bedrijfsadviesdiensten, bijvoorbeeld over toegang tot financiering, internationalisatie-/partnerschapsdiensten en innovatiediensten. De meeste van de diensten worden medegefinancierd via het COSME-programma, dat vanaf 2021 in

het kader van het nieuwe meerjarig financieel kader deel zal uitmaken van het programma voor de eengemaakte markt.

Tegelijkertijd worden innovatiediensten, zoals capaciteitsopbouw voor innovatiebeheer en de belangrijkste accountbeheerdiensten voor proefbegunstigden op het gebied van kmo-instrumenten of de Europese Innovatieraad, medegefinancierd via Horizon 2020.

De juiste instrumenten

EEN-instrumenten en -diensten bieden een groot potentieel voor synergieën, variërend van het vergemakkelijken van het transnationale S3-ontdekkingsproces voor ondernemers tot het inbedden van passende instrumenten en adviesdiensten in Interreg-projecten om de succesvolle uitvoering daarvan te verbeteren. In de volgende voorbeelden zijn de resultaten ervan in recente projecten te zien.

In het Interreg-project "S3-4AlpClusters"¹ werd een transnationaal ontdekkingsproces geïntroduceerd voor ondernemers in het Alpengebied. Daarbij werden zakelijke connecties benut die via EEN-activiteiten tot stand zijn gebracht door Veneto Innovazione en Business Upper Austria, door regio-overschrijdende workshops te organiseren voor het ontwikkelen van acties om manieren te definiëren voor de verdere ontwikkeling van transformatieve activiteiten in het "slimme voedsel-ecosysteem".

1) <https://www.alpine-space.eu/projects/s3-4alpclusters/en/home>

In het project “Innovarc”² van Interreg Frankrijk-Zwitserland verenigden 250 ondernemingen en onderzoeksorganisaties in de Frans-Zwitserse Jura zich om grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van innovatieprojecten te versterken. Het team leverde verschillende adviesdiensten over de toegang tot financiering, innovatiebeheer en internationalisering.

De kamer van koophandel en industrie in de Hongaarse provincie Győr-Moson-Sopron is de leidende partner in het project “Smart-up”³ van Interreg Oostenrijk-Hongarije, dat tot doel heeft grensoverschrijdende bedrijfs- en innovatiesamenwerking tussen startende bedrijven in de grensregio's te stimuleren.

De projecten “AmiCE”⁴ en “KETGATE”⁵ worden beide medegefinancierd in het kader van de prioriteit voor innovatie en kennisontwikkeling van Interreg Midden-Europa. AMiCE helpt kmo's bij de invoering van geavanceerde productietechnologieën, met name 3D-printen. KETGATE verbindt bedrijfsondersteunende

organisaties met onderzoeks- en technologieorganisaties uit acht Midden-Europese landen, waarvan er vijf gastheer zijn voor EEN-teams. Het doel is om de grensoverschrijdende toegang van kmo's tot geavanceerde technologische infrastructuren voor geavanceerde materialen, fotonica, en micro- en nano-elektronica in de vervoers-, gezondheids- en voedselsector te vergemakkelijken.

In het project “Boost4Health”⁶ van Interreg Noordwest-Europa werden financiële en niet-financiële ondersteunende diensten ontwikkeld voor de internationalisering van kmo's in de biowetenschappen en de medische technologie.

Veneto Innovazione is lid van het Italiaanse EEN-consortium Friend Europe, dat de regio's Veneto, Friuli Venezia Giulia en Trentino Alto Adige omvat. In het project voor bedrijfsoverdracht, ondersteund door EEN-instrumenten, zijn grensoverschrijdende bedrijfsoverdracht en koppeling van potentiële verkopers en kopers vergemakkelijkt. ■

2) <http://www.innovarc.eu/innovarc/presentation-du-projet>

3) <https://www.interreg-athu.eu/en/smartup>

4) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/AMiCE.html>

5) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/KETGATE.html>

6) <https://www.boost4health.eu>

Vroegtijdige realisering van administratieve capaciteit voor na 2020

Kostas Raftopoulos, teamleider van het proefproject voor administratieve capaciteitsopbouw bij de Griekse beheersautoriteit, legt uit hoe belangrijk goed bestuur en capaciteitsopbouw zijn voor het cohesiebeleid.

Waarom hebt u besloten deel te nemen aan het proefproject voor vroegtijdige realisering van administratieve capaciteit voor 2021-2027?

We hebben besloten om aan dit project deel te nemen omdat onze beheersautoriteit het in 2015 erg zwaar had toen drie beheersautoriteiten werden gefuseerd die tot dan toe drie verschillende programma's beheersten, namelijk autosnelwegen, spoorwegen en milieubescherming. Vanaf het begin beseften we dat we onmiddellijk actie moesten ondernemen met betrekking tot onze systemen en mensen, om onze manier van werken te homogeniseren. We zijn begonnen met de informatiesystemen en vervingen de gefragmenteerde systemen door één

nieuw documentbeheersysteem. Vervolgens hebben we functieoverschrijdende teams opgericht om bronnen van heterogeniteit op te sporen en beste praktijken te verspreiden over de drie voormalige structuren.

Toen we van het initiatief van de Commissie vernamen, hadden we onszelf en ons politiek leiderschap dus al overtuigd van de noodzaak om onze administratieve capaciteit te versterken, met name voor de komende periode. Ik denk dat de deelname aan dit proefproject het proces heeft versneld dat we in 2015 zijn gestart. Zonder dit project zouden de ontwikkelingen veel trager en gefragmenteerder zijn verlopen.

Wat waren de nuttigste en meest innovatieve aspecten?

Ten eerste is dit proefproject een geweldige kans om eens goed na te denken over wat je als vanzelfsprekend beschouwt. Door de druk van dagelijkse verplichtingen en strakke deadlines laten we administratieve capaciteitsopbouw

liggen voor later. Maar de wereld is aan het veranderen en daar moeten we op reageren. De structuren en vaardigheden die we ooit hebben opgebouwd, kunnen onvoldoende blijken te zijn, tenzij we investeren in de herziening en wederopbouw ervan.

Ten tweede is samenwerking met DG REGIO en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) op zich al een zeer nuttige ervaring. Het organiseren van workshops en interviews om te luisteren naar de toekomstvoorstellen van onze eerste lijnsmedewerkers, begunstigden en andere belanghebbenden, lijkt voor sommige particuliere organisaties misschien triviaal, maar voor de Griekse overheid (en naar mijn mening voor veel overheidsdiensten) is het echt innovatief.

Ten derde hebben we, om de routekaart uit te voeren, vrijwillige implementatieteams opgezet met medewerkers uit alle eenheden en sectoren. De teams staan onder leiding van eerstelijnscollega's die hebben bewezen dat ze capabel zijn,

maar die tot nu toe de kans niet hebben gehad. Onze samenwerking met het OESO-team zal worden uitgebreid met de uitvoering van specifieke acties. Dit betekent dat de implementatieteams rechtstreeks zullen kunnen samenwerken met de OESO en met de eenheid voor personeelszaken (een agentschap buiten onze beheersautoriteit), bemiddelende instanties, begunstigen, de nationale coördinatieautoriteit, enz. Met andere woorden: er zullen veel communicatiekanalen worden geopend om beste praktijken en kennis uit te wisselen en de samenwerkingscultuur verder te ontwikkelen.

Hoe reageerden uw collega's en hoe betrokken waren ze?

Toen we de eerste workshop in Athene organiseerden, met meer dan honderd deelnemers die ongeveer veertig belanghebbenden vertegenwoordigden, vroeg het OESO-team mij: "Waarom zijn al die mensen zo enthousiast?" Mensen kregen de gelegenheid met elkaar in gesprek te gaan, collega's uit heel Griekenland te ontmoeten en ervaringen, suggesties en zorgen uit te wisselen. Dit enthousiasme is tijdens de uitvoering niet minder geworden. De teams die vanaf mei 2020 met de OESO gaan samenwerken, waren zo ongeduldig dat ze drie maanden voor de eerste geplande missie van de OESO in Athene al zijn begonnen met het voorbereiden van materialen.

Wat zijn uw verwachtingen voor de toekomst en zal dit werk bijdragen aan een beter beheer van de toekomstige investeringen in het kader van het cohesiebeleid?

Nu de fusie vier jaar achter ons ligt en het anderhalf jaar geleden is dat we in dit project zijn gestapt, hebben we er veel meer vertrouwen in dat onze organisatie goed voorbereid zal zijn voor de komende programmaperiode. Onze routekaart omvat 19 acties, waarvan er 11 betrekking hebben op interne personeelskwesties, 6 op onze relaties met onze belanghebbenden en begunstigen en 2 op het bestrijden van bureaucratie en het opzetten van een communicatiekanaal met de auditautoriteit, de certificeringsautoriteit en de nationale coördinatieautoriteit. Ik ben er behoorlijk zeker van dat de lezers (met name degenen die voor het EU-fondsenbeheersysteem werken) het belang van bovengenoemde acties voor de opbouw van administratieve capaciteit volledig begrijpen.

Zou u uw collega's van andere beheersautoriteiten aanbevelen om te investeren in de ontwikkeling van routekaarten voor administratieve capaciteitsopbouw?

We hebben veel gelegenheden gehad om de belangrijkste uitdagingen waarvoor de beheersautoriteiten zich gesteld zien te bespreken met collega's uit Bulgarije, Kroatië, Polen en Spanje en het is

duidelijk dat bijna de helft van de kwesties wordt gedeeld. Er zijn echter problemen die specifiek zijn voor elk afzonderlijk geval en die moeten worden geïdentificeerd en aangepakt. Naar mijn mening garandeert een systematische aanpak zoals die van de OESO-methode dat elke routekaart die acties bevat die het meest nodig zijn om de administratieve capaciteit in elk specifiek geval te vergroten. ■

MEER INFO

Het syntheseverslag van fase I van het gezamenlijke proefproject:
<https://europa.eu/Gq44bp>

Goed bestuur en administratieve capaciteit — het nieuwe gegevensverhaal:
<https://europa.eu/uM83XJ>

Praktische toolkit — routekaarten voor administratieve capaciteitsopbouw:
<https://europa.eu/dv43qF>

PILOT ON GOOD GOVERNANCE AND CAPACITY BUILDING FOR COHESION POLICY

- PILOT ACTION IN COOPERATION WITH THE OECD -

Initiatief voor inhaalregio's: een nieuwe aanpak voor de uitvoering van EU-projecten

In het verslag “Economic Challenges of Lagging Regions”, dat de Europese Commissie en de Wereldbank in 2017 gezamenlijk hebben gepubliceerd, werden de belangrijkste uitdagingen geanalyseerd waarmee achtergebleven regio's worden geconfronteerd en werden strategieën en beleidsmaatregelen voorgesteld om de groei en het concurrentievermogen van deze regio's op lange termijn te herstellen of te ondersteunen. Met het verslag werd de weg vrijgemaakt voor het initiatief voor inhaalregio's, een programma voor praktische technische bijstand om belemmeringen voor het concurrentievermogen op te sporen en de verstrekking van middelen in het kader van het cohesiebeleid in geselecteerde regio's met lage inkomens in de hele EU te verbeteren.

In het verslag wordt ook geconcludeerd dat investeringen en steun voor dergelijke regio's nodig zijn om ervoor te zorgen dat de huidige trends van de geleidelijke toename van vaardigheidsniveaus, innovatieactiviteit, kapitaalvoorraad en arbeidsproductiviteit niet stagneren of omkeren. Polen en Roemenië waren de eerste landen waarin het initiatief voor inhaalregio's werd uitgetoetst, gevolgd door Kroatië en Slowakije.

In het initiatief, dat door de betrokken nationale en regionale autoriteiten, de Commissie en de Wereldbank gezamenlijk wordt uitgevoerd, wordt expertise gedeeld met een aantal regio's met lage inkomens. Regio's met lage inkomens zijn alle regio's met een bbp per hoofd van de bevolking, gemeten in koopkrachtstandaarden, van minder dan 50% van het EU-gemiddelde. Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de EU heeft deelgenomen aan de uitvoering van de proeffase van het initiatief in Roemenië.

Er wordt ondersteuning geboden in een breed scala aan beleidssectoren: van strategieën voor slimme specialisatie en bedrijfssteun tot ruimtelijke ordening, commercialisering van onderzoek en beroepsopleiding en -onderwijs. De bijstand is afgestemd op de behoeften van elk deelnemend land of elke deelnemende regio en vult bestaande strategieën en programma's aan. Het initiatief heeft ook tot doel om te reageren op beleidsaanbevelingen in een analyse van de structurele problemen in het kader van het Europees semester.

Een praktische benadering

Met het initiatief voor inhaalregio's worden niet alleen aanbevelingen gedaan; er wordt mee gestreefd naar praktische resultaten die het tempo van structurele hervormingen op de geselecteerde beleidsterreinen zouden kunnen versnellen. Er wordt politiek, juridisch en administratief advies mee gegeven in combinatie met sterke capaciteitsopbouw en projectontwerp om regio's te helpen hun productiviteit en concurrentievermogen te verbeteren. Het biedt ook nieuwe mogelijkheden voor de uitvoering van het cohesiebeleid, investeringsprioriteiten en administratieve procedures.

Met het samenwerkingsmodel dat in het kader van het initiatief is opgezet, worden vorderingen geboekt in de aanpak van knelpunten die van oudsher de uitvoering van EU-middelen in de weg staan. Er zijn aanwijzingen dat dankzij het initiatief de financiering uit de Europese structuur- en investeringsfondsen sneller en efficiënter verloopt. Dit heeft bijgedragen aan de verbetering van de projectselectiecriteria en de uitvoering van staatssteunregels, de vergroting van de administratieve capaciteit, de verbetering van de projectvoorbereiding en -evaluatie en de bevordering van een grotere samenwerking tussen de particuliere en de openbare sector.

In het initiatief zijn ook verschillende innovatieve benaderingen gecombineerd. Zo werden de vakgenotenbeoordelingen van

het Bureau voor de uitwisseling van informatie over technische bijstand (TAIEX) gebruikt om soortgelijke projecten in andere Europese landen te verkennen en onderzoeken.

Ten slotte zorgt het initiatief voor een unieke samenwerkingssomgeving waarin overheidsinstellingen, regionale en lokale overheden, de Commissie, internationale financieringsinstellingen en anderen hun strategische en operationele expertise over organisatorische en territoriale grenzen heen kunnen uitwisselen. Deze nauwe betrekkingen helpen problemen op te lossen die worden veroorzaakt door versnippering en complexiteit van kennis en door zwakke administratieve capaciteit in bepaalde gebieden waar EU-middelen worden ingezet.

Een katalysator voor verandering

Na successen in het buitenland heeft de Slowaakse regio Prešov zich bij het initiatief voor inhaalregio's aangesloten om een aantal specifieke uitdagingen aan te gaan. De werkzaamheden begonnen met gerichte acties om de economische ontwikkeling in het afgelegen district Snina te stimuleren, onder meer door

het toeristisch potentieel van het nationale park Poloniny te vergroten. Andere maatregelen waren gericht op het verbeteren van de energie-efficiëntie in openbare gebouwen en het creëren van een nieuw geodataplatform (zie kader). De regio heeft ook een nieuwe aanpak ontwikkeld om het beroeps-, opleidings- en onderwijssysteem te verbeteren door de banden tussen lokale bedrijven en middelbare scholen te versterken.

De heer Milan Majersky, president van de regio Prešov, vertelt: "De samenwerking van internationale deskundigen met de regio hield niet op met analytische documenten. Dit initiatief was een katalysator voor broodnodige verandering."

Een jaar later werd het initiatief uitgebreid naar de naburige regio Banská Bystrica. Hier ligt de nadruk op het ondersteunen van duurzame mobiliteit en het ontwikkelen van geïntegreerde vervoerssystemen, het stimuleren van het O&O-potentieel van lokale bedrijven en het verbeteren van de sociale zorg voor ouderen. In navolging van de goede praktijken van de buurregio wordt ook in deze regio gezocht naar manieren om de behoeften aan vaardigheden van lokale werkgevers en afgestudeerden op elkaar af te stemmen. ➤

“ Het was een voorrecht voor de Wereldbank om met de Europese Commissie samen te werken aan het initiatief voor inhaalregio's. We waarderen vooral de systematische realtime kennisuitwisseling tussen regionale collega's over structurele belemmeringen en haalbare oplossingen. Dit initiatief was ook een unieke kans om het wereldwijde leren over ruimtevaartontwikkelingsbeleid te bevorderen. Dat hopen we te kunnen gebruiken ten gunste van armere landen over de hele wereld. ”

Arup Benerji, regionaal directeur voor de landen van de Europese Unie bij de Wereldbankgroep

PREŠOV LANCEERT GEODATAPORTAAL

De regio Prešov heeft nu een ultramodern geodataportaal dat mensen online toegang geeft tot openbare informatie. Het regionale ruimte- en open dataplatform, ontwikkeld in samenwerking met deskundigen van de Wereldbank, ondersteunt de analyse- en besluitvormingsprocessen van de regio.

Het GeoPresov-portaal (<https://geopresovregion.sk>) kan door iedereen vrij worden gebruikt. Het biedt informatie over regionale en lokale diensten op het gebied van bijvoorbeeld gezondheidszorg, vastgoed, cultureel erfgoed, bedrijfsleven, hulpdiensten en onderwijs.

Een lokaal team is getraind om data in te voeren en het portaal te beheren. Vertegenwoordigers van Prešov leerden tijdens een studiebezoek aan Bretagne, Frankrijk, hoe een geoportaal wordt beheerd en onderhouden. Dankzij dit alles kunnen andere regionale afdelingen voor administratief beleid beslissingen over toekomstige investeringen van de regio onderbouwen met geïntegreerde datasets.

Slimme stappen

In Roemenië was de eerste fase van het initiatief voor inhaalregio's vooral gericht op innovatiestrategieën voor slimme specialisatie (RIS3) in de noordoostelijke en noordwestelijke regio's. De belangrijkste resultaten waren onder andere:

- › een uitgebreide inventarisatie van de stand van zaken van de ontwikkeling en uitvoering van RIS3;
- › het opstellen van RIS3-strategieën en -actieplannen op basis van ontdekkingsprocessen voor ondernemers;
- › het ontwikkelen van specifieke RIS3-bestuursstructuren in beide proefregio's;
- › het ontwikkelen van doeltreffende projectplanningen.

Als weerspiegeling van het succes van deze activiteiten is er opnieuw EU-financiering toegewezen voor de ondersteuning van verschillende projecten voor slimme specialisatie in de twee regio's. Het regionale operationele programma van het land droeg 50 miljoen euro bij.

Het initiatief voor inhaalregio's wordt momenteel uitgebreid naar alle Roemeense regio's, waarbij de nadruk sterk ligt op RIS3.

Om de vaart erin te houden en om voort te bouwen op de resultaten, zijn middelen uit verschillende door de EU gefinancierde programma's samengevoegd om de resultaten van het initiatief snel te kunnen financieren.

Kroatië bevindt zich in het beginstadium van de invoering van maatregelen via het initiatief voor inhaalregio's in vijf oostelijke provincies: Vukovar-Srijem, Pozega-Slavonia, Osijek-Baranja, Slavonski Brod-Posavina en Virovitica-Podravina.

Het vinden van doeltreffendere manieren om gebruik te maken van de structuur- en investeringsfondsen van de EU heeft prioriteit. Daarvoor werkt het Kroatische ministerie van regionale ontwikkeling aan een project onder leiding van de Wereldbank. Dit project heeft tot doel het effect van de huidige uitgavenperiode voor EU-fondsen te maximaliseren en tegelijkertijd een strategische benadering van de uitgaven tussen 2021 en 2027 tot stand te brengen. Het kan leiden tot initiatieven in verschillende sectoren, waaronder landbouw, voedsel- en metaalverwerking, onderwijs, innovatie, sociale inclusie, ICT, toerisme en directe buitenlandse investeringen.

COMMERCIALISERING VAN ONDERZOEK IN ROEMENIË

Roemeense instellingen voor hoger onderwijs en openbare onderzoeksorganisaties hebben hulp nodig om innovatie naar de markt te brengen. Via het initiatief voor inhaalregio's worden inspanningen geleverd om capaciteit voor technologieoverdracht op te bouwen en om het niveau van technologische paraatheid van O&O-projecten in deze organisaties te verbeteren. Zo worden juridische kwesties met betrekking tot intellectuele eigendom opgehelderd. Ook wordt er aandacht besteed aan de toepassing van staatssteunregels met betrekking tot het gebruik van onderzoeksinfrastructuur voor commerciële doeleinden.

Door middel van trainingssessies met onderzoeksteams uit de eerste twee regio's uit het initiatief voor inhaalregio's (het noordoosten en noordwesten) zijn projecttoepassingen met commercieel potentieel in kaart gebracht. Er is 10 miljoen euro extra uit het regionale operationele programma toegewezen voor een nationale uitrol van een programma ter ondersteuning van innovatieve kmo's om de commerciële levensvatbaarheid van hun ideeën te testen en te verbeteren (proof of concept).

In de toekomst zullen onderzoekers waarschijnlijk ook gespecialiseerde begeleiding krijgen om hun projecten dichterbij de markt te brengen.

O&O-POTENTIEEL ONTSLUITEN IN PODKARPACKIE

Het innovatiecentrum van Podkarpackie (PCI), ontwikkeld in het initiatief voor inhaalregio's, helpt de regio de samenwerking tussen bedrijven en de wetenschap te versterken en te profiteren van het eigen onderzoeks- en ondernemerstalent. Het geeft wetenschappers en ingenieurs van drie lokale universiteiten toegang tot hoogwaardige onderzoeks- en ontwikkelingsapparatuur en professionele expertise.

Het PCI helpt de meest veelbelovende O&O-projecten in lokale universiteiten om hun technologie- en marktpotentieel te realiseren. Bij het PCI kunnen onderzoekers werken aan de ontwikkeling van prototypes, bijgestaan door wetenschappelijke en commerciële experts. Het centrum biedt ook commerciële O&O-diensten aan

lokale bedrijven en ondernemers die extra ondersteuning nodig hebben om hun ideeën om te zetten in realiteit. Tijdens het initiatief voor inhaalregio's kregen bedrijven dankzij inventarisaties van wetenschappelijke infrastructuur aan lokale universiteiten meer inzicht in hoe ze deze kunnen gebruiken in commerciële ondernemingen.

Verder werden er verschillende studiereizen georganiseerd naar de Toulouse Tech Transfer in Frankrijk, Aalto Design Factory in Finland en de Katholieke Universiteit Leuven in België om te zien hoe technologieoverdracht elders functioneert.

Het langetermijndoel van het PCI is om het potentieel van het O&O-ecosysteem van Podkarpackie te ontsluiten en de relatief beperkte samenwerking tussen lokale bedrijven en universiteiten te vergroten.

Andere prioriteiten in het initiatief voor inhaalregio's in Kroatië zijn onder meer capaciteitsopbouw in het lokale en regionale bestuur en pogingen om de ontvolking in bepaalde oostelijke provincies een halt toe te roepen door nieuwe banen te creëren en de economie te stimuleren.

Ruim denken

De eerste introductie van het initiatief voor inhaalregio's in deze vier landen heeft veel voordelen opgeleverd. De extra steun en technische bijstand bij de projectvoorbereiding zijn goed ontvangen door de beheersautoriteiten en de begunstigden van het project. De geleerde lessen zullen helpen bij de voorbereiding van het cohesiebeleid voor de periode na 2020.

Volgens Marc Lemaître, directeur-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, heeft het initiatief voor inhaalregio's creativiteit en innovatie in beleidsvorming mogelijk gemaakt en biedt het ruimte voor het testen van nieuwe benaderingen in het kader van het cohesiebeleid, weg van standaardopties en reguliere scenario's.

“Het vraagt in dit opzicht van alle betrokkenen veel openheid, vastberadenheid en moed om buiten de gebaande paden te denken”, legt hij uit. “De meest succesvolle proefprojecten worden zo veel mogelijk ingebed in en uitgevoerd binnen nationale of regionale programma's. Meer in het algemeen is met het initiatief voor inhaalregio's bewezen dat we belemmeringen voor economische en sociale ontwikkeling kunnen overwinnen met structurele hervormingen op regionaal en lokaal niveau.” ■

MEER INFO

<https://europa.eu/!GW33Kn>

MEDIAPROGRAMMA YOUTH4REGIONS

Hierbij presenteren we weer een artikel van een jonge journalist die heeft deelgenomen aan de blogwedstrijd YOUTH4REGIONS.

Met het mediaprogramma Youth4Regions wordt de ontwikkeling ondersteund van de nieuwe generatie journalisten die gespecialiseerd zijn in regionaal beleid. Met het programma worden deze jonge Europeanen aangemoedigd om te communiceren over door de EU gefinancierde projecten.

CITIES Forum 2020: lokale problemen vragen om lokale oplossingen

Iskra Tsankova schrijft over de hoogtepunten van haar bezoek aan het CITIES Forum in Porto, Portugal, eind januari 2020.

Duurzaamheid betekent het milieu weinig of geen schade toebrengen en zo voor lange tijd continuïteit waarborgen. Het onlangs afgesloten CITIES Forum heeft laten zien hoe de steden dankzij het cohesiebeleid in deze richting veranderen.

Deze editie van het tweejaarlijkse evenement, georganiseerd door de stad Porto, werd bijgewoond door bijna achthonderd deelnemers uit heel Europa. Maar het voelde eigenlijk alsof we deel uitmaakten van iets veel groters: een evenement met mensen uit heel Europa met hetzelfde doel, namelijk het in stand houden van de economische ontwikkeling in de lidstaten en tegelijkertijd tegemoetkomen aan de behoeften van de verschillende regio's.

Bovendien was het een kans om te zien hoe de Europese Commissie beter met steden kan samenwerken op het gebied van onder andere klimaatverandering, digitalisering en de circulaire economie.

Ik ben geboren en getogen in de hoofdstad van Bulgarije, Sofia, en heb de afgelopen twee jaar als journalist gewerkt. Ik herinner me talrijke problemen in het land waar in de loop van de tijd aan

Iskra Tsankova studeert momenteel voor een bachelor in journalistiek en massacommunicatie.

Voorheen werkte ze als verslaggever, tegenwoordig is ze media-analist. Iskra is altijd al geïnteresseerd in inter-

nationale betrekkingen en meer in het bijzonder in de EU en haar beleid.

moest worden gewerkt. Een daarvan is de behoefte om te investeren in en te werken aan de integratie van infrastructuur en stadsvervoer. En dat is de Europese Commissie niet ontgaan.

Op het CITIES Forum waren veel voorbeelden te zien van succesvolle projecten die konden worden uitgevoerd dankzij financiering in het kader van het cohesiebeleid en de stedelijke agenda voor de EU. Een daarvan was de tweede fase van het geïntegreerde stadsvervoer van Sofia. Daarin wordt, voortbouwend op de resultaten uit de eerste fase, de stad voorzien

van een milieuvriendelijk en kosteneffectief geïntegreerd openbaarvervoersysteem. Dit laat zien hoe de EU een alle-daags probleem voor de burgers van Sofia als prioriteit erkende en dus financierde.

Het lokale probleem in Sofia kan worden gezien als een voorbeeld van hoe het cohesiebeleid en de stedelijke agenda van de EU echt werken en van wat belangrijk is om in alle EU-lidstaten aan de behoeften van de burgers te voldoen.

Tijdens haar deelname aan het CITIES Forum benadrukte Elisa Ferreira, de Europese commissaris voor cohesie en hervormingen, dat lokale problemen vragen om lokale oplossingen. De Europese Unie wil een minder gefragmenteerde en meer coherente aanpak. In de toekomst moet elke strategie een hoofd-doelstelling hebben. De doelstellingen van het project voor geïntegreerd stadsvervoer in Sofia zijn duurzame multimodale stedelijke mobiliteit, digitale oplossingen en geïntegreerde ontwikkeling in stedelijke gebieden.

Volgens de commissaris moet financiering rechtstreeks naar steden gaan voor regionale ontwikkeling. Het belangrijkste is echter niet alleen geld. Het gaat erom dat er een werkmethode wordt ontwikkeld die resultaten oplevert, en dat is precies wat het CITIES Forum 2020 heeft aangetoond.

Duurzaamheid kan ook worden gedefinieerd als een sociaal-ecologisch proces dat wordt gekenmerkt door het nastreven van een gemeenschappelijk ideaal. Het ideaal van het CITIES Forum is het vormgeven van een duurzame stedelijke toekomst via de steden. Regionale ontwikkeling vormt de kern van mondiale ontwikkeling, en evenementen als deze zijn een cruciale stap in de modernisering van de EU-lidstaten met behoud van wat belangrijk is: het milieu en historische cultuur. ■

MEER INFO

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/cities_forum_pt/

Commissaris Elisa Ferreira beantwoordt samen met panelleden Karl-Heinz Lambertz, voorzitter van het CvdR, en Jan Olbrycht, lid van het Europees Parlement, vragen van het publiek tijdens het Cities Forum 2020

Hongarije: op weg naar een eerlijkere, slimmere toekomst

Hongaars parlement, Boedapest

Hongarije heeft een rijk landschap en een divers cultureel erfgoed. Terwijl investeringen van de EU gericht zijn op de bescherming van deze onderscheidende kwaliteiten, wordt er met financiering in het kader van het cohesiebeleid ook naar gestreefd de digitale innovatie en de energiemix van het land te moderniseren.

Hongarije ligt in Midden-Europa en heeft een oppervlakte van 93011 vierkante kilometer. Het wordt volledig omringd door andere landen: het grenst in het oosten aan Roemenië, in het zuidwesten aan Kroatië en Slovenië, in het westen aan Oostenrijk en in het noorden aan Slowakije. Ook grenst Hongarije aan de niet-EU-landen Servië in het zuiden en Oekraïne in het noordoosten.

De geografie van het land wordt bepaald door twee grote waterwegen, de Tisza en de Donau. Dunántúl, dat “voorbij de Donau” betekent, is de heuvelachtige regio in het westen van Hongarije. Het grootste meer in Midden-Europa, het Balatonmeer, ligt er. Het oosten van Hongarije wordt gedomineerd door de grootste natuurlijke graslanden van Europa, de Grote Hongaarse Laagvlakte, en bergen in het noorden. De hoofdstad van het land, Boedapest, ligt in Centraal-Hongarije.

Hongarije heeft 10 nationale parken en 35 beschermde natuurgebieden. Het beschikt over het grootste thermale watergrottenstelsel ter wereld en het op één na grootste thermale zwemmeer. Elk jaar komen miljoenen toeristen naar de beroemde kuuroorden van het land.

Van de 9,77 miljoen inwoners van het land is naar schatting 7% Roma. De integratie van de Roma-gemeenschappen, die in het verleden werden vervolgd, is zowel voor Hongarije als voor de EU een prioriteit.

Tot de belangrijkste industrieën van het land behoren landbouw en voedselverwerking, de farmaceutische industrie, de automobielenindustrie, de machinebouw, de ICT-sector en elektrische producten. Andere belangrijke sectoren zijn groot- en detailhandel, vervoer en toerisme. Het land heeft zijn eigen munteenheid, de Hongaarse forint (HUF), maar bereidt zich momenteel voor op de invoering van de euro.

Hongarije heeft een exportgerichte economie met een sterke nadruk op buitenlandse handel. De interne handel binnen de EU, waarvan bijna een derde met Duitsland, is goed voor 82% van de export van het land.

Het bbp per hoofd van de bevolking van Hongarije is tussen 2003 en 2017 met 57% gestegen. Het land heeft de werkloosheid met succes onder controle; het werkloosheidspercentage ligt met 3,4%, ruim onder het EU-gemiddelde van 6,2% in 2019.

De regionale kloof dichten

Alle regio's, met uitzondering van Centraal-Hongarije, hebben een bbp per hoofd van de bevolking van minder dan 75% van het EU-gemiddelde, wat betekent dat de levensstandaard buiten de grote Hongaarse steden laag is in vergelijking met de rest van de EU. Het bbp en de groei zijn met name laag in het zuidwesten en oosten van het land.

Vanaf 2013 liep meer dan een derde (34%) van de totale bevolking het risico op armoede of sociale uitsluiting. Het is belangrijk om marginale gemeenschappen, zoals de Roma, te integreren en de territoriale ongelijkheden van het land aan te pakken.

Sinds 2004 is in Hongarije 55,2 miljard euro geïnvesteerd vanuit de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF). Het grootste deel van de financiering in het kader van het cohesiebeleid is naar minder ontwikkelde regio's gegaan. Tegelijkertijd zijn ESIF-fondsen gebruikt om banen te creëren en regionale verschillen te verkleinen.

Tegen 2020 zullen naar verwachting meer dan 280 000 mensen, waaronder laaggeschoolden en gemarginaliseerden, via ESIF-fondsen hebben geprofiteerd van werkgelegenheidsinitiatieven. Hopelijk hebben 7 000 migranten en minderheden, waaronder Roma, dan geprofiteerd van programma's voor sociale ontwikkeling.

Na 2020 moet de Hongaarse economie zich aanpassen aan de globalisering en zorgen voor een hoge levenskwaliteit voor de burgers. De Commissie heeft Hongarije opgeroepen om het investeringsbeleid te richten op koolstofarm(e) energie en vervoer, onderzoek en innovatie, afvalinfrastructuur en energie- en hulpbronnefficiëntie.

Slimme en groene initiatieven

Tot nu toe was Hongarije een bescheiden innovator. De Commissie stelt voor om 35% van de begroting voor het cohesiebeleid voor 2021-2027 van het land uit te trekken om innovatie en slimme transformatie te bevorderen. Deze financiering helpt bij het invoeren van digitale oplossingen en het ontwikkelen van innovatiegerelateerde vaardigheden. Door het aantal baanbrekende Hongaarse bedrijven te vergroten, kunnen meer onderzoeksresultaten worden omgezet in nieuwe producten en diensten.

De breedbanddekking wordt al beter: dankzij ESIF-fondsen hebben sinds 2013 1 miljoen extra huishoudens breedbandtoegang gekregen. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan e-commerce, aangezien de consumenten noch de bedrijven van het land daar ten volle gebruik van maken, en er moet meer worden geïnvesteerd in digitalisering.

De huidige economie is relatief energie-intensief. Het is daarom belangrijk om de efficiëntie en de overgang naar hernieuwbare energie te verbeteren. De Commissie stelt voor om 30% van de Hongaarse cohesiebegroting te besteden aan de ondersteuning van groenere oplossingen. Daarbij valt te denken aan de vervanging van verouderde ketels op fossiele brandstoffen en de bevordering van duurzame en toegankelijke vervoersmethoden, zoals openbaar vervoer, binnenwateren en actief vervoer, zoals fietsen en wandelen.

Het land levert al inspanningen om zijn rijke natuurlijke erfgoed te behouden en zijn milieuprestaties te verbeteren, maar verdere steun is nodig. Nauwere samenwerkingsactiviteiten met buurlanden moeten milieubehoud bevorderen, met name van de grote rivieren van Hongarije, en tegelijkertijd de sociale en culturele ontwikkeling stimuleren.

De cohesiefinanciering zal meer kansen blijven bieden aan kansarme groepen, zoals kinderen, gemarginaliseerde Roma-gemeenschappen en mensen met een handicap. De Commissie stelt voor om de territoriale ontwikkeling holistischer te benaderen en te investeren in nieuwe maatregelen om vooroordelen weg te nemen.

Hongarije bevindt zich in een goede positie om te profiteren van de banden van het land met de omliggende landen, via de strategie voor de Donau-regio en de grensoverschrijdende Interreg-projecten met Servië. Hoewel het land van oudsher is verbonden met andere Midden- en Oost-Europese landen, zal de toekomst het verbinden met de wereldmarkt. ➤

De op onderzoek gebaseerde farmaceutische sector van Hongarije speelt een belangrijke rol in het aanjagen van medische vooruitgang en innovatie in het hele land

Stevige funderingen voor ambitieuze plannen Hongarije

De Hongaarse minister van innovatie en technologie, László Palkovics, kijkt vooruit naar de volgende programmeringsperiode, waarin het belangrijkste doel van het land zal zijn om het economische en sociale concurrentievermogen te verbeteren.

Wat hoopt Hongarije te bereiken in de periode 2021-2027? En wat zijn de belangrijkste investeringsgebieden voor die periode?

We bouwen voort op de resultaten en ervaringen uit de huidige programmeringsperiode. Daarbij houden we rekening met de grote veranderingen in het Hongaarse economische en sociale landschap in de afgelopen jaren, waaraan EU-fondsen sterk hebben bijgedragen.

Onze belangrijkste doelstelling voor de periode 2021-2027 is het vergroten van het concurrentievermogen van Hongarije in zowel economisch als sociaal opzicht. Een ambitieus Europa heeft een ambitieuze begroting nodig.

Op basis van de strategieën van de regering zijn er zes hoofddoelstellingen bepaald:

- de productiviteit en het innovatievermogen van Hongaarse kmo's verbeteren, zodat ze een sleutelrol gaan spelen in de internationale economische concurrentie;
- de werkgelegenheidscijfers verhogen en de productiviteit en arbeidsvoorwaarden verbeteren;

- investeren in infrastructuur die met name bijdraagt aan het versterken van ons concurrentievermogen;
- de grensoverschrijdende samenwerking met aangrenzende regio's versterken;
- onderzoek, ontwikkeling en innovatie een centrale rol geven;
- het wijdverbreide gebruik van hernieuwbare energie mogelijk maken en de overgang naar een groenere, koolstofarme industrie stimuleren om een circulaire economie te bereiken waarmee klimaatverandering wordt tegengegaan.

Welke ontwikkelingskansen zijn volgens u tot nu toe blijven liggen en hoe gaat u deze en hardnekkige regionale verschillen in de komende periode aanpakken?

Hongarije heeft in de periode 2014-2020 een succesvol ontwikkelingsbeleid gevoerd. De regering besteedde 60% van de middelen aan het vergroten van het concurrentievermogen en het ondersteunen van kmo's. De resultaten zijn duidelijk zichtbaar: tussen 2010 en

2018 is de productiviteit van kmo's in Hongarije sneller gestegen dan in de andere V4-landen. Door de EU gefinancierde investeringen zijn waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van de groei van de productiviteit.

Er zijn veel innovatieve methoden geïntroduceerd. Een nieuw systeem voor geavanceerde financiering, dat aanvragers meer flexibiliteit biedt en minder afhankelijk maakt van banken, zorgt voor een veilige projectuitvoering. Het ontbreken van een verplichting tot het stellen van financiële zekerheden en de mogelijkheid van uitgestelde eigen bijdrage kan de liquiditeit van de aanvragers verder helpen verbeteren.

De administratieve verplichtingen zijn vereenvoudigd. De wetgeving, bestaande uit 24 verschillende wetten, is gewijzigd in één uniform overheidsdecreet. Tegelijkertijd is het hele steunsysteem opnieuw gereguleerd.

Hongarije loopt van de V4-landen voorop wat betreft het gebruik van EU-middelen en heeft al 43% van zijn totale financiële kader geabsorbeerd. Dat is meer dan het EU-gemiddelde (39%).

“...tussen 2010 en 2018 is de productiviteit van kmo's in Hongarije sneller gestegen dan in de andere V4-landen. Door de EU gefinancierde investeringen zijn waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van de groei van de productiviteit.”

Hoewel de groeicijfers van Hongarije tot de beste in de EU behoren, is het nog steeds de op vier na minst ontwikkelde lidstaat, met een ontwikkelingspercentage van 69% van het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking van de EU. Bovendien is het een van de slechts twee lidstaten waar het ontwikkelingsniveau van de meeste regio's onder de 50% van het EU-gemiddelde blijft. Dit is een van de redenen waarom we vasthouden aan ons standpunt dat het voorstel van de Europese Commissie om het Cohesiefonds in het meerjarig financieel kader voor 2021-2027 te verminderen, onaanvaardbaar is. Het verkleinen van regionale verschillen is een grote uitdaging en om onze doelen te bereiken, hebben we complexe ontwikkelingen en aanzienlijke investeringen nodig.

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor het land als het gaat om een koolstofneutrale economie, schone energie en duurzaam vervoer?

Het doel van de overheid is om consumenten schone, slimme en betaalbare energie te bieden. Daarnaast zijn de belangrijkste doelstellingen het versterken van de continuïteit van de energievoorziening, het transformeren van de energiesector tot een klimaatvriendelijke sector en het stimuleren van innovatiemogelijkheden die van belang zijn voor de economische ontwikkeling.

Een ander doel is om het grootste deel van de elektriciteit in Hongarije uit twee bronnen te halen: kernenergie en

hernieuwbare energie, voornamelijk zonne-energie-installaties. Als we een combinatie van zonne- en kernenergie gebruiken, zal tegen 2030 90% van de Hongaarse elektriciteitsproductie koolstofvrij zijn. Tegen 2040 zal de elektriciteitsimport van Hongarije gedaald zijn van het huidige gemiddelde van meer dan 30% tot minder dan 20%.

Bovendien willen we de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 40% hebben verminderd ten opzichte van de niveaus van 1990. We streven er ook naar om het huidige aandeel van 14% hernieuwbare energie te verhogen tot ten minste 21% tegen 2030, door te vergroenen en door stadsverwarming concurrerender te maken.

Vergroening van het vervoer is van essentieel belang voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen. Hongarije loopt voorop in de ontwikkeling van elektrische mobiliteit in de regio, met 672 oplaadstations in het hele land en meer dan 14000 groene kentekenplaten op de wegen.

Hoe ziet u de prestaties en de ingeslotenheid van de Hongaarse economie in een internationale context?

Wat de innovatieprestaties betreft, is Hongarije in het jaarlijks Europees innovatiescorebord van de Europese Commissie in het onderste gedeelte van de “gematigde innovatoren” geplaatst, gevolgd door Roemenië, Bulgarije, Kroatië, Polen en Letland. Alle 4V-landen vallen in die categorie.

Hongarije heeft de afgelopen jaren een uitstekende groei doorgemaakt, met een bbp per hoofd van de bevolking van 70% van het EU-gemiddelde in 2018 en een gemiddelde groei van 4% per jaar. In haar najaarsprognoses van 2019 voorspelde de Europese Commissie dat het nominale tekort zou dalen van 2,3% van het bbp in 2018 tot 1,8% van het bbp in 2019. De verbetering wordt voornamelijk veroorzaakt door de matige stijging van de lopende uitgaven in vergelijking met het bbp.

Tot slot heeft de netto-export volgens de laatste gegevens een positieve bijdrage geleverd aan de groei van het bbp (in het derde kwartaal van 2019). De toename van investeringen is toe te schrijven aan capaciteitsopbouw in de bouw en in de verwerkende industrie, terwijl de aanhoudende positieve bijdrage van de netto-export het bbp ook waarneembaar verhoogt. ■

Toonaangevende lichten in de laserwetenschap

“Extreme Light Infrastructure” (ELI) is een geavanceerd project waarin nationaal en Europees onderzoek wordt bevorderd door de creatie van een internationaal gerenommeerde onderzoeksinfrastructuur die openstaat voor specialisten uit de academische en particuliere wetenschappelijke wereld en het bedrijfsleven. In 2006 werd het door het Europees Strategieforum voor onderzoeksinfrastructuren aangemerkt als een van de projecten met topprioriteit op het gebied van onderzoeksinfrastructuur voor Europa. Het project heeft bijgedragen aan het omkeren van de braindrain: lokale onderzoekers kregen toponderzoeksbanen aangeboden om ze te behouden en er werden experts uit andere landen aangetrokken.

KOSTEN PROJECT:
130 miljoen euro

EU-FINANCIERING:
120 miljoen euro
(100% EFRO)

Het uiteindelijke doel van het ELI-ALPS-project (de Hongaarse pijler van deze pan-Europese laserinfrastructuur) is om het concurrentievermogen van de EU te waarborgen en om de leidende positie van de Europese laserwetenschap te handhaven door geavanceerde faciliteiten voor laseronderzoek op te zetten. Op deze manier zorgt het project ervoor dat Europa voorop blijft lopen op het gebied van hightech onderzoek.

Het project laat ook zien wat grensoverschrijdende samenwerking kan opleveren, aangezien de ELI-faciliteiten worden gebouwd door Tsjechië, Roemenië en Hongarije. In het ELI-ALPS-project zal een lasergebaseerde onderzoeksfaciliteit worden opgezet in de stad Szeged. Daarin zullen lichtpulsen van enkele tienden van een attoseconde worden gegenereerd. Deze pulsen worden gebruikt voor basisonderzoek en toegepast onderzoek en zijn noodzakelijk voor het observeren van elementaire processen in atomen en moleculen, evenals voor het onthullen van fysieke interacties tussen licht en materie op het oppervlak van vaste stoffen.

<https://www.eli-alps.hu/>

<https://europa.eu/DG74NV>

Zonnepanelen zorgen voor regionale energie-efficiëntie

KOSTEN PROJECT:
377 000 euro

EU-FINANCIERING:
336 000 euro
(89% EFRO)

Dankzij een financiering van bijna 365 000 euro heeft het directoraat waterbeheer van de regio Centraal-Tisza twee kleine zonne-energie-installaties kunnen inzetten op het terrein van Tisza II in Kisköre en op het terrein van het pompstation Érfű in Abádszalók. Het directoraat exploiteert de grootste waterbeheerfaciliteit van Hongarije, het Kisköre-reservoir (Tisza-tó). De waterkrachtcentrale die aan het reservoir grenst, wekt elektriciteit op en maakt deel uit van de kritieke infrastructuur van het land. Een vlotte werking ervan is dus van essentieel belang. De zonne-energie-installaties zorgen ervoor dat de twee locaties ononderbroken werken, zelfs bij langdurige

stroomuitval. Als gevolg van de ontwikkeling werden 529 polykristallijne zonnepanelen geplaatst op het dak van een magazijn in Kisköre. Er wordt genoeg energie opgewekt voor het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van ongeveer zestig tot zeventig huishoudens.

In Abádszalók installeerde het directoraat waterbeheer van de regio Centraal-Tisza 286 zonnepanelen met hei-technologie, wat overeenkomt met het jaarlijkse verbruik van dertig tot veertig huishoudens. Het project helpt de regio om het verbruik van hernieuwbare energie te verhogen en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Onderwijs en industrie leren samen

De universiteit van Miskolc is, in een consortium met de bedrijven Borsod-Chem, EMI (een overheidsbedrijf voor kwaliteitscontrole en innovatie in de bouw), Robert Bosch (energie- en motorsystemen) en SEG Automotive Hongarije (starters, e-components en generatoren), een van de acht samenwerkingscentra voor hoger onderwijs en industrie in Hongarije.

Deze centra spelen een belangrijke rol bij het tot stand brengen van territoriale samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en belanghebbenden in de lokale industrie en het bedrijfsleven om de Hongaarse onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatiesector en het economische gebruik van innovaties te versterken. De industrie en zakenpartners spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van programma's en cursussen om in te spelen op de behoeften van de economie. De universiteit zorgt op haar beurt voor bijscholing en onderwijs voor professionals uit de industrie.

Het project van de universiteit van Miskolc, getiteld "Samenwerking tussen hoger onderwijs en industrie — ontwikkeling van de onderzoeksinfrastructuur", kost 17 miljoen euro, waarvan 14 miljoen euro afkomstig is uit EU-financiering. Het centrum ondersteunt de ontwikkeling van de regionale industrie door de onderzoeksinfrastructuur op het gebied van technologieën met moderne materialen en slimme regel- en automatiseringssystemen te verbeteren. In het project zullen de OOI-behoeften van de industriepartners in kaart worden gebracht en een infrastructuur voor kennisuitwisseling worden ontwikkeld om in die behoeften te voorzien. Het project is zodanig vormgegeven dat in de toekomst meer partners zich bij het centrum kunnen aansluiten.

<http://fiekprojekt.uni-miskolc.hu/> (alleen in HU)

KOSTEN PROJECT:
18 miljoen euro

EU-FINANCIERING:
12 miljoen euro
(83% EFRO)

Kunstmatige paaibeden voor inheemse vissen

Met steun van de EU heeft Balaton (een organisatie zonder winstoogmerk voor visbeheer) kunstmatige paaigebieden voor bedreigde vissoorten in het Balatonmeer ontwikkeld en onderhouden. De herstelde fauna van het meer levert ook een locatie voor het vissen op zoetwatervissen op. Het overkoepelende project omvat aanvullende onderzoeksactiviteiten, zoals het genetisch in kaart brengen van inheemse soorten en het creëren van een genenbank.

<http://balatonihal.hu/>

KOSTEN PROJECT:
4 524 000 euro

EU-FINANCIERING:
4 504 000 euro

Groeiende expertise in precisielandbouw

KOSTEN PROJECT:
6,5 miljoen euro

EU-FINANCIERING:
2 miljoen euro

(56% EFRO)

Het landbouwservicesbedrijf KITE kreeg samen met de universiteit van Debrecen en Balogh Farm (een kmo in de landbouwsector) 3,6 miljoen euro om een precisielandbouwsysteem te ontwikkelen dat economisch duurzaam is, gemakkelijk in de praktijk kan worden gebracht en de winsten van boeren zal verhogen. Bovendien zal met het project een expertisedatabase en capaciteit voor gepersonaliseerde consultancy in het veld worden opgebouwd.

KITE, de leidende projectpartner, is verantwoordelijk voor het verbeteren van bestaande precisietechnologieën op agronomisch en technisch gebied, het leveren van betrouwbare gegevensbronnen en het automatiseren van de gegevens-

verwerkings- en analyseprocedures. De universiteit van Debrecen doet onderzoek naar precisielandbouw, meer specifiek naar meststoffen, en ontwikkelt een opleidingsmethodologie. Balogh Farm levert land, expertise en apparatuur voor de onderzoeks- en testprocessen.

Tot dusver zijn in het project de wetenschappelijke gronden voor precisielandbouw vastgelegd (waarbij verschillende landbouwparameters zijn bepaald) en hebben de partners op basis van empirisch onderzoek de impact van traditionele landbouw en precisielandbouw op gewassen (tarwe, maïs, koolzaad, zonnebloemen en sojabonen) vergeleken. Aan de hand van de projectresultaten hebben de onderzoekers trainingsmaterialen ontwikkeld.

Omgevingsverbetering stimuleert lokale economie

In de wijk Libakert in Debrecen is de omgeving verbeterd om het economisch herstel van de wijk te ondersteunen. Om het gebied milieuvriendelijk te vernieuwen, werd de infrastructuur ontwikkeld, waarbij de nadruk lag op de levensomstandigheden en de openbare veiligheid. Bovendien werden lokale bedrijven ondersteund om de economische activiteit in Libakert te stimuleren. Het project draagt bij aan de bredere doelstelling, de economische ontwikkeling van de regio, door (jonge) inwoners te behouden en hen betere levensomstandigheden en kwalitatief hoogstaand onderwijs/werk te bieden.

KOSTEN PROJECT:
710 000 euro

EU-FINANCIERING:
630 000 euro

(88% EFRO)

Libakert was in het verleden een slecht onderhouden, vergrijzend gebied in Debrecen. Met het project is de toegankelijkheid van de wijk verbeterd met een voetgangerszone en parkeerplaatsen. Verder organiseert de lokale bibliotheek workshops en seminars voor alle bewoners over bijvoorbeeld milieuvriendelijke praktijken, de ontwikkeling van personele middelen, de lokale identiteit en de openbare veiligheid.

Als onderdeel van het project zijn lokale parken en speel- en sportterreinen gerenoveerd en bewakingscamera's geïnstalleerd. De groene ruimten in de parken zijn schoongemaakt, er zijn nieuwe bomen en struiken geplant en er zijn nieuwe banken en drinkfontein geplaatst.

Ruim baan voor duurzaam stadsvervoer in Szeged

Dit project voor duurzaam openbaar vervoer ontving 3,3 miljoen euro aan EU-financiering om het lokale openbaar vervoer in de regio te verbeteren en om de inwoners van Szeged aan te moedigen om voor deze milieuvriendelijke optie te kiezen. Het project maakt deel uit van het plan voor duurzame stedelijke mobiliteit van de stad, waarmee de uitdagingen van een groeiende bevolking en de bijbehorende mobiliteitsbehoeften worden aangepakt.

In het stadscentrum en in een van de woonwijken zijn verschillende centrale knooppunten en veertig bushaltes opgeknapt, zodat de bewoners gebruik kunnen maken van sneller, efficiënter en hoogwaardig openbaar vervoer. Het project was ook gericht op de veiligheid en het comfort van fietsers en voetgangers. Daarvoor werden het landschap, de openbare verlichtingsinfrastructuur en trottoirs gerenoveerd. In het centrum is een nieuwe bus- en fietsstrook aangelegd om het openbaar vervoer sneller en aantrekkelijker te maken. Om de veiligheid en toegankelijkheid te verbeteren, zijn de nieuwe haltes, net als de bestaande haltes en trottoirs, ook geschikt gemaakt voor inwoners met een handicap.

KOSTEN PROJECT:
3,4 miljoen euro

EU-FINANCIERING:
3 miljoen euro

(88% EFRO)

Innovatieve tandheelkundige zorg bereidt zich voor op de wereldmarkt

Met steun van een durfkapitaalregeling heeft dicomLAB Dental Ltd innovatieve technologieën ingezet om tandheelkundige ingrepen voorspelbaarder, veiliger en sneller te maken. Het bedrijf richt zich op het creëren van computergestuurde oplossingen die passen in de dagelijkse klinische routine van tandartsen, met een intuïtieve workflow en een geavanceerde gebruikerservaring.

Het streeft ernaar om implantaten voor prothetische tandheelkunde breed toegankelijk te maken. Dankzij de nieuwste technologie, patiëntspecifieke chirurgische planning en bijbehorende 3D-geprinte apparatuur worden protheses veiliger, nauwkeuriger en voorspelbaarder.

Sinds zijn intrede op de markt in 2015 heeft dicomLAB zijn diensten geïntroduceerd in 15 landen. In 2018 werd het bedrijf bij de start-up- en innovatieawards van Hongarije genomineerd voor start-up van het jaar en in 2019 won oprichter en CEO dr. Endre Varga de award voor oprichter van het jaar.

Er werd in totaal 1,5 miljoen euro aan EU-financiering gebruikt, in de vorm van risicokapitaal, om eendoor kunstmatige intelligentie aangestuurd onlineplatform te ontwikkelen waarop alle belanghebbenden op het gebied van tandheelkundige implantologie samenkomen. Het biedt tandheelkundige professionals echte oplossingen en begeleidt hen door de gehele implantatieprocedure.

Het bedrijf heeft plannen om dicomLAB 2.0 tegen september 2020 marktklaar te maken en zo tandheelkundige implantaten toegankelijker en betaalbaarder te maken voor het bredere wereldwijde publiek. ■

https://www.dicomlab.com/SMART_Guide/

Financiële ESIF-instrumenten verdubbelen investeringen in projecten

De Europese Commissie heeft haar jaarverslag gepubliceerd, met daarin een samenvatting van de gegevens over het gebruik van financiële instrumenten uit de ESI-fondsen voor de periode tot december 2018.

Dit jaar blijkt uit de verslaglegging dat de lidstaten aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt via leningen, garanties en eigen vermogen. De uitvoering van de renouvellerende fondsen waarmee in projecten wordt geïnvesteerd, is aanzienlijk versneld, met een stijging van 85% ten opzichte van de voorgaande jaren.

Het verslag weerspiegelt ook de diversiteit van nationale of regionale programma's en de verschillende ondersteunde gebieden. Met ESI-fondsen worden renouvellerende fondsen ondersteund in alle tien de thematische doelstellingen. Het grootste deel van de financiering ging naar kmo's (56%), de koolstofarme economie, d.w.z. voornamelijk naar energie-efficiëntie en hernieuwbare energie (15,5%), en investeringen in innovatie en onderzoek en in ontwikkeling (15,4%).

Eind 2018 bedroegen de totale programmabijdragen aan financiële instrumenten bijna 22,1 miljard euro, waarvan 16,9 miljard euro afkomstig was uit ESI-fondsen. Lidstaten hebben dus bijna 90% van de toewijzingen voor de financiële

instrumenten die voor de programmeringsperiode 2020-2027 zijn vastgelegd, bereikt. Dit is een verdubbeling van het bedrag dat via renouvellerend fondsen is verstrekt in de programmeringsperiode 2007-2013.

Met de renouvellerende fondsen werden investeringen in 100 000 kleine en middelgrote ondernemingen ondersteund en werd het energieverbruik verbeterd in meer dan 25 000 huishoudens. Dit resulteerde in een jaarlijkse daling van de uitstoot van broeikasgassen met meer dan 54 000 ton.

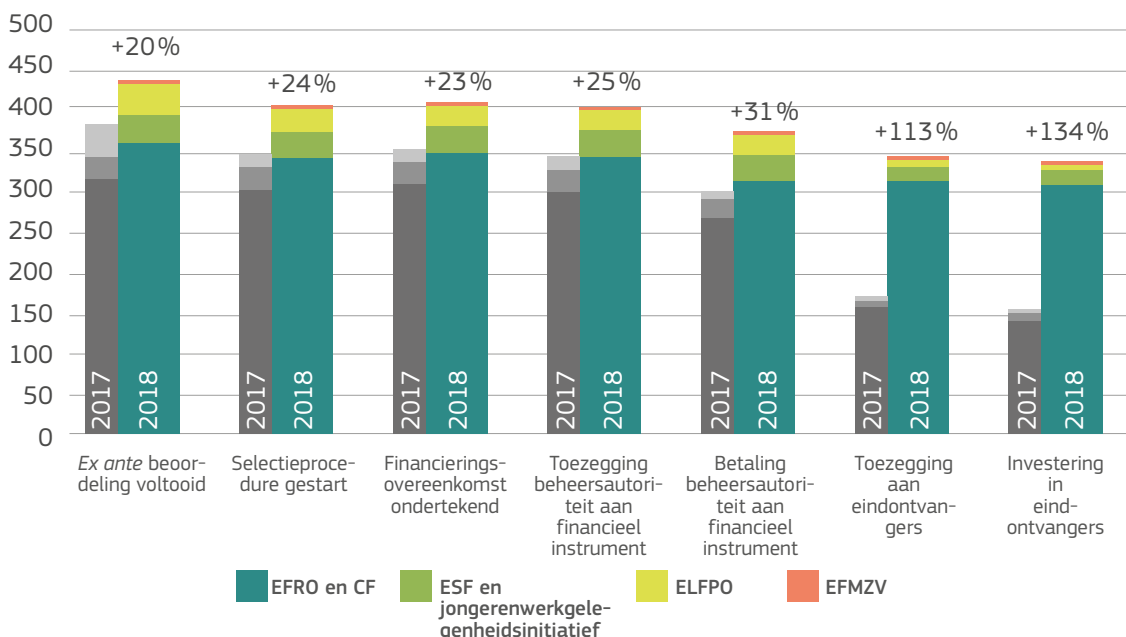
Desalniettemin is er nog steeds sprake van onontdekt potentieel, met aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten. Polen, Zweden, Nederland, Hongarije, Portugal, Spanje, Letland en Litouwen wijzen een relatief groot deel van de ESI-fondsen toe aan financiële instrumenten, terwijl slechts drie lidstaten geen plannen hebben om financiële instrumenten in te zetten.

De resultaten van 2018 zijn te zien op de website van fi-compass. Jonathan Denness, hoofd van de eenheid van het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, presenteerde de eerste details van de samenvatting op het fi-compass-evenement van 2019 in Brussel. ■

MEER INFO

<https://bit.ly/39fn6dC>

VOORTGANG IN HET OPZETTEN VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN, NAAR AANTAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN, PER EIJD 2018 EN 2017 (ESIF)

NIUWS [IN HET KORT]

COVID-19-RESPONSOR- TAAL GELANCEERD VOOR INDUSTRIËLE CLUSTERS

Op de site van het Europees platform voor clustersamenwerking is een nieuwe pagina toegevoegd met als doel de inspanningen van industriële clusters te ondersteunen om de uitdagingen van de COVID-19-epidemie in Europa aan te pakken. Het portaal heeft twee doelstellingen:

- > als centraal loket fungeren voor betrouwbare informatie voor de industrie, met name voor industriële clusters, over maatregelen en besluiten van de Europese Commissie en de EU-lidstaten die van invloed zijn op de werking van de interne markt;
- > een open discussieforum mogelijk maken waarin actoren ervaringen, oplossingen, verzoeken en vragen kunnen uitwisselen.

De Commissie heeft al meer dan elfhonderd aanbiedingen van medische benodigdheden, zoals maskers en beademingsapparaten, ontvangen via clusters die worden ondersteund door de Europese clusteralliantie. Er is ook een open discussieforum opgezet om snelle en eenvoudige uitwisseling tussen clusteractoren te stimuleren.

De vraag van overheidsinstanties kan naar industriële actoren worden geleid via clusterorganisaties in de hele EU en daarbuiten. Zo heeft de Italiaanse regio Lombardije verschillende internationale aanbestedingen uitgeschreven voor de aankoop van medische apparatuur voor de behandeling van ernstig zieke patiënten in ziekenhuizen en van beschermingsmateriaal voor artsen en gezondheidspersoneel. ■

Overheidsinstanties kunnen e-mailen naar covid19response@clustercollaboration.eu

MEER INFO

<https://www.clustercollaboration.eu/coronavirus>

FINANCIËLE STEUN VAN DE EU VOOR DE BESTRIJDING VAN HET CORONAVIRUS DOOR NATIONALE, REGIO- NALE EN LOKALE GEMEENSCHAPPEN

Op 18 maart 2020 hebben de commissarissen **Elisa Ferreira**, verantwoordelijk voor cohesie en hervormingen, en **Nicolas Schmit**, verantwoordelijk voor werkgelegenheid en sociale rechten, brieven gestuurd naar alle EU-lidstaten om hen op de hoogte te brengen van de beschikbare individuele steun in het kader van het investeringsinitiatief coronavirusrespons (CRII).

In de brieven worden de bedragen vermeld die voor elk land beschikbaar zijn, evenals het soort uitgaven dat nu in aanmerking komt voor steun uit de structuur- en solidariteitsfondsen van de EU (bijvoorbeeld om gezondheidsstelsels te ondersteunen, medische apparatuur aan te schaffen of toegang tot de gezondheidszorg voor kwetsbare groepen te waarborgen) en de huidige mogelijkheden om financiering te mobiliseren via het **EFRO** en **ESF**.

Bovendien bieden de diensten van de Commissie geïntegreerde steun aan de lidstaten via speciale CRII-landenteams. De teams zullen zorgen voor een goede informatiestroom en snelle besluitvorming op het meest praktische niveau, en zullen ook staatssteun, kwesties met betrekking tot naleving van regelgeving en steun vanuit het Europees Investeringsfonds bespreken. ■

MEER INFO

Investeringsinitiatief coronavirusrespons:

<https://europa.eu/!uH33bD>

Cohesiebeleid en solidariteitsfonds van de EU dragen bij aan investeringsinitiatief coronavirusrespons:

<https://europa.eu/!cq43qb>

REGIOSTARS AWARDS 2020: INZENDEN VANAF NU MOGELIJK

De Europese Commissie heeft de opening van de 13^e editie van de REGIOSTARS-wedstrijd aangekondigd, waarin in vijf categorieën de beste projecten in het kader van het EU-cohesiebeleid worden bekroond. Het speciale thema voor 2020 is gekoppeld aan de viering van de 30^e verjaardag van Interreg, het emblematische programma van de EU voor grensoverschrijdende samenwerking, en vestigt specifieke aandacht op "het mondiger maken van de jeugd voor grensoverschrijdende samenwerking":

- > industriële transitie voor een slim Europa (slimme groei);
- > circulaire economie voor een groen Europa (duurzame groei);
- > vaardigheden en onderwijs voor een digitaal Europa (inclusieve groei);
- > betrokkenheid van de burgers bij samenhangende Europese steden (stadsontwikkeling);
- > 30 jaar Interreg: het mondiger maken van de jeugd voor grensoverschrijdende samenwerking (jaartheme).

Projecten kunnen tot en met 17 mei 2020 **online worden ingestuurd**. Een onafhankelijke jury van academici van hoog niveau zal de ingezonden projecten beoordelen en de winnaars bekronen tijdens de REGIOSTARS-uitreiking in oktober 2020 in Brussel, tijdens de Europese Week van regio's en steden. Via een onlinepublieksstemming kan ook het publiek een favoriet project kiezen. ■

MEER INFO

<https://regiostarsawards.eu/>

Eén voor allen, allen voor één

De voorbereidingen voor de volgende herhaling van Interreg-programma's zijn in volle gang. Als het gaat om het nieuwe regelgevingskader staan deze programma's er niet alleen voor. De instrumenten voor geharmoniseerde tenuitvoerlegging (Harmonised Implementation Tools, of HIT) van Interact bestaan uit formulieren voor beste praktijken voor programma's, sjablonen en meer.

De instrumenten bouwen voort op de collectieve kennis van en de directe invoer vanuit de Interreg-gemeenschap en maken het mogelijk om de nieuwe programma's efficiënt en doeltreffend op te starten.

Het ontwikkelen van de instrumenten was een intensief proces, om ervoor te zorgen dat elk instrument waaraan de HIT-status wordt toegekend een beproefd instrument is voor de komende periode. Bestaande Interreg-beroepsbeoefenaren uit 26 programma's hebben zich in detail geconcentreerd op elk afzonderlijk instrument, op een manier die geen enkel programma zou kunnen dupliceren.

HIT, in eerste instantie opgezet als een geïntegreerd pakket voor de periode 2014-2020, biedt programma's gedeelde beste praktijken, zoals vastgesteld door de Interreg-gemeenschap. De instrumenten bieden gedurende de gehele levenscyclus van de projecten ondersteuning voor programma's.

Voor Interreg-programma's vormt HIT ook de basis voor een geharmoniseerde benadering van het beheer en de instrumenten. Hierdoor kunnen programma's die in heel Europa actief zijn, met gezamenlijke oplossingen het hoofd bieden aan collectieve uitdagingen. Zonder deze geharmoniseerde

aanpak is het mogelijk dat de oplossing van het ene programma niet door een ander programma kan worden overgenomen.

Wat is er bereikt met HIT (2014-2020)?

De vorige HIT-toolkit werd door 66% van de Interreg-programma's gebruikt. In sommige programma's was dat volledig, met weinig tot geen aanpassingen, terwijl de instrumenten in andere programma's slechts als inspiratiebron werden gebruikt. Voor de programma's waarin eMS, het gespecialiseerde monitoringsysteem van Interact, werd gebruikt, was het noodzakelijk om de kernelementen van HIT over te nemen. Als programma-beheerprocessen niet op elkaar worden afgestemd, is het immers niet haalbaar om één systeem te bouwen dat efficiënt kan reageren op 38 verschillende programma's.

Uit een onafhankelijke effectbeoordeling, uitgevoerd door het centrum voor onderzoek naar Europees beleid van de universiteit van Strathclyde, Schotland, is gebleken dat HIT een aantal voordelen opleverde voor programma's.

Een van de meest in het oog springende effecten was de verschuiving naar een grotere gebruikersgerichtheid, aangezien elk instrument specifiek is ontworpen om de doeltreffendheid van het programmabeheer te vergroten en tegelijkertijd de administratieve lasten voor aanvragers en begunstigden te verminderen. Dit kwam niet alleen tot uiting in de instrumenten zelf; in veel programma's werd ook het programmabeheer aangepast op basis van de uiteindelijke toolkit.

In totaal meldde 80% van de programma's dat HIT een besparing op het personeel heeft opgeleverd. Voor programma's die in de periode 2014-2020 zijn opgezet of die laat zijn gestart,

“Als we willen dat samenwerkingsprojecten resultaten met blijvende impact opleveren, hebben we instrumenten nodig zoals HIT. Ze stellen ons in staat een gemeenschappelijk kader te creëren dat essentieel is voor een soepele uitvoering van projecten, een kader dat helpt om doelen te bereiken.”

Monika Schönerklee-Grasser, Interreg Centraal-Europa

leverde HIT kant-en-klare instrumenten die snel konden worden geïmplementeerd.

Bovendien leidde het hele HIT-proces tot een discussie binnen Interreg over wat de minimumeisen zijn om te voldoen aan de wettelijke voorschriften en goede programmabeheerpraktijken. HIT heeft een debat op gang gebracht over welke gegevens nodig zijn voor het beoordelen, bewaken en controleren van projecten, waardoor de programma's meer kunnen worden gericht op wat het beste werkt.

Wat zijn de uitdagingen voor de komende periode?

De eerste uitdaging voor de ontwikkeling van HIT voor de nieuwe periode blijft dezelfde als voor de vorige periode. HIT vereist een gedeeld begrip van wat individuele instrumenten zijn en van wat ze moeten doen. Zonder een gedeeld begrip van het doel van elk afzonderlijk instrument en van de kernelementen en de waarde ervan voor Interreg-programma's, is het onmogelijk om een passend draagvlak te creëren.

Het vinden van een dergelijk gedeeld begrip is niet alleen intern van belang binnen de Interreg-gemeenschap, maar ook voor de begunstigden. Als Interreg-programma's op verschillende manieren kunnen worden geïnterpreteerd, kan dat ver-

“In grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten is meer inspanning vereist om elkaar te begrijpen. Met geharmoniseerde documenten gebruiken we dezelfde woorden, met dezelfde betekenis. HIT heeft ons het vertrouwen gegeven dat vereenvoudiging kan werken.”

Dr. Csaba Horváth, Interreg Oostenrijk-Hongarije

warrend zijn voor aanvragers en begunstigden die met meerdere programma's te maken hebben en die mogelijk getuige zijn van dit gebrek aan harmonisatie.

Dit gezegd hebbende: HIT heeft een veel betere startpositie wanneer oude uitdagingen onder ogen worden gezien en nieuwe worden aangegaan. Programmamedewerkers hebben gezien hoe HIT hen kan helpen, met een voltooid product of een uitgangspunt voor aangepaste versies van de instrumenten. Nu het gebruik van HIT duidelijk is, is de volgende grote uitdaging om programma's te helpen alleen nuttige aanpassingen aan te brengen.

“In HIT wisselen de deskundigen van Interreg kennis uit tijdens het vormgeven van toekomstige implementatie-instrumenten, waarbij ze streven naar kwaliteit en vereenvoudiging. Door in heel Europa dezelfde instrumenten te gebruiken, maken we het leven van iedereen die met ons werkt makkelijker.”

Ioana Mantog, Interreg V-A Roemenië Bulgarije

“Hoe ver een individueel instrument kan worden aangepast voor het geen geharmoniseerd instrument meer is, is een belangrijke vraag waarop we antwoord willen hebben”, vertelt Polona Frumen van Interact, die het HIT-proces leidt. “Het kan gebeuren dat programma’s de instrumenten moeten aanpassen om te voldoen aan nationale regels, maar door dingen toe te voegen, wordt de doeltreffendheid ervan vaak verminderd. Voor de volgende periode is meer begeleiding nodig bij het aanpassen van de instrumenten en het terugdringen van overbodige suggesties.

Het is ook onvermijdelijk dat er spanning ontstaat in het streven naar harmonisatie van het programmabeheer, wanneer programma’s sterk verbonden zijn met de manier waarop het beheer werkt en die manier succesvol is gebleken. Om de beste oplossing te vinden die voor alle programma’s kan werken, is het belangrijk om compromissen te sluiten en te zien welke voordelen anderen hebben bereikt.”

Het eerste HIT-product komt eraan!

De genoemde spanning blijkt al uit het opstelproces van het eerste HIT-product, het aanvraagformulier.

“Programma’s zijn vaak geneigd om extra vragen te stellen op het aanmeldingsformulier. Maar als deze vragen niet leiden tot een verbeterde projectselectie of geen efficiënte controle

“Een van de meest voorkomende klachten van onze begunstigden is dat de programma’s tot nu toe verschillende regels hadden. Dit leidt tot fouten en verwarring. HIT speelt dus rechtstreeks in op de behoeften van onze begunstigden.”

Merike Niitepõld, programma Centrale Oostzee

achteraf mogelijk maken, zullen ze voor de aanvragers waarschijnlijk een extra last vormen bij het invullen van het formulier en voor de programma’s om de formulieren te verzamelen”, voegt Polona Frumen toe.

Grote transnationale programma’s met meer middelen kunnen een iets grotere complexiteit voor een kleine verbetering van het projectbeheer wel aan, maar voor een kleiner grensoverschrijdend programma is een kleine toename van de werklust een grotere uitdaging.

Het aanvraagformulier van HIT zal ook dienen als basis voor het toekomstige controlesysteem van Interact, samen met andere soortgelijke systemen die in de komende periode door Interreg-programma’s worden gebruikt. ■

WILT U HIT GEBRUIKEN, MAAR WEET U NIET PRECIES HOE?

Interact kan samen met u gezamenlijke adviesessies organiseren over het gebruik van HIT. We kunnen uw vragen beantwoorden en u laten zien hoe u de instrumenten kunt gebruiken in uw dagelijkse werk.

Er wordt een HIT-roadshow georganiseerd om via gezamenlijke sessies zoveel mogelijk gebieden te bereiken.

Neem voor meer informatie contact op met het HIT-team:

<http://www.interact-eu.net/contact>

MEER INFO

Interact-eu.net

#EUdatathon 2020: innoveren voor Europa met open gegevens van de EU

De vierde editie van de EU Datathon, de wedstrijd over open gegevens, ging van start op 19 februari en geeft u de kans om het potentieel van open gegevens in de huidige samenleving te demonstreren. En natuurlijk uw creativiteit en talent!

Met de wedstrijd maakt u bovendien kans op een deel van het totale prijzengeld van 100 000 euro. Om deel te nemen, moet u een voorstel doen voor een nieuw te ontwikkelen app die open gegevenssets koppelt en gebruikt. Van die gegevenssets moet er ten minste één behoren tot de duizenden sets die ter beschikking zijn gesteld door de EU-instellingen, -agentschappen en -organen. Zie voor meer informatie de wedstrijdregels: <https://op.europa.eu/en/web/eudatathon/2020-rules>

Uit uw app moeten mogelijkheden voor concrete bedrijfsmodellen of sociale ondernemingen blijken. Ook moeten in de app geschikte nieuwe benaderingen en oplossingen worden geïdentificeerd die Europa helpen om door middel van open gegevens een aantal van de belangrijke doelen van de Europese Commissie te bereiken. De app moet dus aansluiten op een van de volgende thematische uitdagingen:

- > Uitdaging 1: **een Europese Green Deal**
- > Uitdaging 2: **een economie die werkt voor mensen**
- > Uitdaging 3: **een nieuwe impuls voor de Europese democratie**
- > Uitdaging 4: **een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk**

Dien uw voorstel samen met een korte beschrijving uiterlijk op **3 mei 2020** in op de website van de EU Datathon.

Er worden twaalf winnende teams (d.w.z. drie teams per uitdaging) genomineerd. Als u daar een van bent, wordt u uitgenodigd om uw app te ontwikkelen en te presenteren tijdens de **18^e Europese Week van regio's en steden (13 tot en met 15 oktober) in Brussel**, een evenement met meer dan negenduizend deelnemers.

Tijdens dit evenement worden de winnende teams gekozen. Zij krijgen de volgende prijzen (voor elk van de uitdagingen): eerste plaats: 12 000 euro; tweede plaats: 8 000 euro; derde plaats: 5 000 euro.

De EU Datathon 2020 wordt georganiseerd door het Publicatiebureau van de Europese Unie, in nauwe samenwerking met het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling van de Europese Commissie. ■

MEER INFO

<https://op.europa.eu/en/web/eudatathon>

@EU_opendata

@euinmyregion

#EUdatathon

#ideas4EU

IN UW EIGEN WOORDEN

PANORAMA
is blij met uw
bijdragen!

In de rubriek "In uw eigen woorden" van *Panorama* kunnen belanghebbenden op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau hun resultaten uit de periode 2014-2020 uiteenzetten en hun mening geven over de lopende en essentiële besprekingen over het

cohesiebeleid voor de periode na 2020. *Panorama* verwelkomt bijdragen in uw eigen taal, die mogelijk in een toekomstige editie worden opgenomen. Neem contact met ons op via regio-panorama@ec.europa.eu voor meer informatie over richtlijnen en termijnen.

Samenwerking rond de Oostzee ter versterking van het cohesiebeleid

De situatie in de wereldpolitiek maakte het realiseren van de doelstellingen van het cohesiebeleid de afgelopen jaren moeilijk. Ook het Oostzeegebied had het niet gemakkelijk.

De EU-strategie voor het Oostzeegebied (Oostzeestrategie) is voor het cohesiebeleid een multifunctioneel instrument. Ondanks de instabiliteit in het gebied heeft het de ontwikkeling kunnen stimuleren, milieuproblemen kunnen oplossen en een cultuur van vertrouwen en samenwerking tussen mensen kunnen bevorderen.

De stichting Centrum Balticum, die samenwerking in het Oostzeegebied bevordert, werkt sinds 2013 met de strategie. Tot de verantwoordelijkheden van de stichting behoren onder andere communicatietaken en het tot stand brengen van samenwerking met niet-EU-landen. De stichting beheert het communicatiepunt voor de Oostzeestrategie, ontwikkelt mededelingen voor de strategie en helpt bij het realiseren van de doelen ervan. Daarnaast is de stichting verantwoordelijk voor de samenwerking met de buurlanden op het gebied van de strategie, waardoor zij nieuwe partners heeft kunnen betrekken bij de ontwikkeling van het Oostzeegebied.

Het Centrum Balticum is er trots op dat het deel uitmaakt van dit netwerk en bijdraagt aan de doelstellingen van het

cohesiebeleid van de EU, door mee te helpen mensen samen te brengen en door hen te helpen elkaar te begrijpen.

Regionale effecten communiceren

De stichting kan via haar projecten ook invloed uitoefenen op de verwezenlijking van de doelen van het cohesiebeleid. In de onlangs afgeronde communicatiecampagne "Cohesie door middel van de Oostzeestrategie" werden de positieve effecten van het beleid op de macroregio Oostzee benadrukt. De socialmediacampagne was gericht op door de EU gefinancierde projecten. Er werden personen in voorgesteld die aan deze projecten werkten en die concrete voordelen hadden behaald met de resultaten ervan. Dankzij een grootschalige inzet van een groot aantal actoren konden met de campagne de effecten van het EU-beleid worden gepresenteerd en werd de discussie aangemoedigd. Er werd gecommuniceerd over de voordelen van het cohesiebeleid. Ook werden er communicatiematerialen geproduceerd die voor iedereen beschikbaar zijn. Hierdoor kan ook na afloop van de campagne nog over het cohesiebeleid worden gecommuniceerd.

Het Centrum Balticum heeft bovendien het genoegen gehad om deel te nemen aan ECOPRODIGI, het project voor schone scheepvaart, waarin digitalisering wordt gebruikt om eco-efficiënt maritiem verkeer in de Oostzee te

Professor Kari Liuhto
Directeur stichting Centrum Balticum

bevorderen. Op deze manier draagt het project ook bij aan de verwezenlijking van de klimaatdoelen van de EU en het Green Deal-programma. De proefoplossingen van ECOPRODIGI hebben aangetoond dat digitalisering kan worden gebruikt om brandstof- en materiaalverbruik te verlagen, uitstoot te verminderen en hulpbronnen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. De resultaten zullen gedetailleerder worden gepresenteerd tijdens een seminar in mei in Brussel.

De Oostzeestrategie van de EU geeft uitvoering aan het cohesiebeleid door rekening te houden met regionale kenmerken, terwijl het Centrum Balticum als een vliegende keep ook samenwerking en baanbrekende activiteiten van de Oostzeeregio in de toekomst wil bevorderen. We hopen iedereen half juni te kunnen verwelkomen in Turku, wanneer de stad gevuld zal zijn met evenementen met een Oostzee-thema! ■

MEER INFO

<http://www.centrumbalticum.org/en>

PROJECTEN

DE AMBITIEUZE TRANSFORMATIE VAN EEN POSTINDUSTRIEEL LANDSCHAP

De regio Moravië-Silezië, gelegen in het oosten van Tsjechië, is door de jaren heen nadelige gevolgen ondervonden van de winning van zwarte steenkool. Er wordt nu echter veel aandacht besteed aan het opnieuw cultiveren van het ontgonnen terrein en het succesvol opruimen van de laatste restanten van de mijnbouwactiviteiten.

De focus ligt op dit moment op de regio Karvina, een gebied dat bijzonder zwaar te lijden heeft gehad onder de zware industrie. Momenteel voert het regionale agentschap Moravskoslezské Investice a Development, a.s. (MSID) het concept "Het post-mijnbouwlandschap van de regio Karvina (POHO2030)" uit. Het is een baken van hoop geworden voor het herstel van het gebied.

Het initiatief is geleidelijk veranderd in een onafhankelijk regionaal programma, POHO2030 genaamd, waarbij veel mensen en organisaties betrokken zijn. Hun collectieve visie is om het post-mijnbouwlandschap van Karvina te transformeren tot een welvarend, levendig en duurzaam gebied. Het moet een regio worden waar mensen actief recreëren, een regio voor intelligente oplossingen, die innovators en creatieve geesten van over de hele wereld aantrekt, en een regio voor nieuwe energie uit niet-energie-intensieve, steenkoolvrije technologie en hernieuwbare bronnen.

POHO2030 is voortgekomen uit het concept "Het post-mijnbouwlandschap van de regio Karvina in 2030". Daarin werd de regio geanalyseerd vanuit verschillende deskundige perspectieven. Op basis van deze analyses zijn tien regionale ontwikkelingsplannen voorgesteld, waaronder voorbeelden van andere succesvolle landschapstransformaties uit Tsjechië en het buitenland.

Het concept werd ontwikkeld van 2018 tot juli 2019 en afgesloten met een memorandum over samenwerking en regionale ontwikkeling. Bij de start van het project, in de Gabriela-kolenmijn, hebben 36 entiteiten, waaronder vertegenwoordigers van de regio Moravië-Silezië, bedrijven, universiteiten, belangengroepen, regionale instituten en lokale gemeenten, het memorandum ondertekend.

Geleidelijke invoering van ambitieuze veranderingen

In de eerste fase, die tot 2021 zal duren, is het hoofddoel van het project het in gang zetten van veranderingen, het oprichten van nieuwe samenwerkingsfora en organisaties om de visie te consolideren, het verspreiden van informatie en het aantrekkelijker maken van de regio.

Er wordt een officieel platform opgezet om de werkzaamheden te coördineren en er wordt een marketingcampagne uitgerold om de regio een beter imago te geven en tegelijkertijd toegankelijker te maken voor het publiek.

In de tweede fase (2022-2026) zullen de proefprojecten en strategische projecten volledig worden uitgevoerd om de toegankelijkheid van de regio te verbeteren in overeenstemming met de aanpassing aan de klimaatverandering. Het doel is om particuliere middelen en investeringen in de regio aan te trekken, evenals mogelijkheden voor financiering uit meerdere bronnen uit de openbare en particuliere sector.

Het programma zal zijn hoogtepunt bereiken in de derde fase, van 2027 tot 2030. Dan zal de visie worden verwezenlijkt en worden de projecten afgerond waarmee de regio wordt getransformeerd van een post-mijnbouwlandschap tot een welvarende, levendige en duurzame regio.

Het is de bedoeling dat uitgestrekte gebieden worden gerevitaliseerd of geherstructureerd of een nieuwe bestemming krijgen. Zo worden duurzame nieuwe stadswijken, slimme industrieterreinen, toeristische centra, technologieparken, centra voor creativiteit, galerijen, presentatie- en tentoonstellingsterreinen, enz. gecreëerd, in een zeer ambitieus programma voor de regio Moravië-Silezië en voor Tsjechië als geheel. ■

MEER INFO

<http://www.poho2030.com/>
Facebook: POHO2030

PROJECTEN

GRENSOVERSCHRIJDEND PROJECT VERBETERT PALLIATIEVE ZORG

**TOTALE INVESTERING
921 708 EURO**

**EU-BIJDRAGE
783 454 EURO**

Mensen op het platteland rond de Servisch-Kroatische grens krijgen aan het eind van hun leven betere zorg dankzij het grensoverschrijdende project Take Care!, gefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Met Take Care! is palliatieve zorg voor honderden kwetsbare mensen in twee aangrenzende plattelandsgebieden, de provincie Vukovar-Srijem in Kroatië en het district Srem in Servië, toegankelijker gemaakt en verbeterd.

Net als in veel andere plattelandsgemeenschappen is er in deze regio's sprake van vergrijzing, een slechte infrastructuur en een ongelijke verdeling van middelen. Jongeren emigreren, op zoek naar betere kansen. Daardoor zijn er onvoldoende gezondheidsdiensten en sociale voorzieningen voor ouderen, gehandicapten en terminaal zieken.

Voor deze mensen is palliatieve zorg van essentieel belang om de laatste fasen van hun leven comfortabel en in waardigheid door te brengen. Hoewel deze zorg wel al werd verleend, was er ruimte voor verbetering van de kwaliteit hiervan en van de opleiding van het personeel in de hele grensregio.

In twintig maanden tijd zijn met TakeCare! zeven mobiele ondersteuningsteams voor palliatieve zorg in Kroatië opgezet, evenals een nieuwe afdeling voor palliatieve zorg in Servië en een gespecialiseerde cursus voor zorgverleners en maatschappelijk werkers.

Expertise uitwisselen

Het project is opgezet door vijf lokale organisaties in de regio's die veel met patiënten in de palliatieve zorg werken. Dit zijn onder andere de vereniging van personen met een handicap Bubamara en het verpleeghuis van Ilok in Kroatië, en in Servië

het ziekenhuis van Sremska Mitrovica, het regionaal ontwikkelingsagentschap van Srem en de humanitaire liefdadigheidsinstelling Caritas in Sremska Mitrovica. Aan de hand van input van lokale patiënten die palliatieve zorg ontvingen en hun families konden de partners prioriteiten vaststellen.

Dankzij de uitgewisselde expertise reizen nu zeven multidisciplinaire teams in speciale busjes door de provincie Vukovar-Srijem om palliatieve zorg te verlenen. In het ziekenhuis van Sremska Mitrovica is een nieuwe afdeling geopend, speciaal voor de zorg voor terminale patiënten.

Samen met de medische school van de universiteit van Zagreb, Kroatië, is in TakeCare! ook een cursus gecreëerd voor veertig zorgverleners en maatschappelijk werkers. Ze leerden hoe ze aan de medische, psychiatrische en psychologische behoeften van patiënten kunnen voldoen en hoe ze collega's kunnen ondersteunen. Ook hebben ze een netwerk gevormd om op de hoogte te blijven van beste praktijken.

Sterkere basis

Door de grotere capaciteit konden alleen al tijdens het project 968 patiënten zorg krijgen van de nieuwe teams. Verdere verbeteringen staan op de planning. Partners en samenwerkende organisaties van Take Care! werken nauwer samen dan voorheen en hebben strategieën ontwikkeld voor betere dienstverlening.

Het project heeft ook het publiek bewuster gemaakt van het belang van een goede levenskwaliteit voor kwetsbare groepen en een sterker gevoel van gedeelde identiteit van de regio gecreëerd. ■

MEER INFO

<https://www.takecare-palliative.com>

VIRTUEEL ONDERZOEKSNETWERK VOOR SLIMMERE INDUSTRIE

TOTALE INVESTERING
1 679 129 EURO

EU-BIJDRAGE
1 595 173 EURO

Het Europees Ontwikkelingsfonds heeft het project SmartIC gefinancierd. Daarin worden 27 centra in Estland die onderzoek doen naar Industry 4.0, technologie voor digitale productie, met elkaar verbonden. Met het zogenaamde virtuele laboratorium wordt innovatie voor de volgende generatie Europese industrie gestimuleerd.

Het project Core Smart Industry Center (Smart IC) is in 2017 opgezet om wetenschappers in Estland in staat te stellen infrastructuur te delen en onderzoek voor slimme productie beter te coördineren. Het is bedoeld om industrieën in heel Europa te helpen bij de overgang naar een hoger geschoolde en technologisch meer geavanceerde productie, zodat ze productiever en concurrerender kunnen worden.

Belangrijke toepassingen zijn de kwaliteitscontrole van prototypes, zelfrijdende industriële voertuigen, industriële robotica, virtual en augmented reality voor productie, duurzaam energiegebruik en verbetering van onderhoud en productie.

Twee universiteiten, 25 onderzoekslaboratoria en ongeveer 70 onderzoekers zijn verbonden via het virtuele onderzoeksnetwerk van Smart IC. Alle coördinatie tussen de deelnemers vindt online plaats. Er zijn dus geen dure kantoren of beheerfaciliteiten nodig.

De gecombineerde mogelijkheden vergroten de capaciteit in Estland voor onderzoek en ontwikkeling op het gebied van slimme productie. Universiteiten kunnen ook gemakkelijker met bedrijven samenwerken om technologie voor de economie van de toekomst te ontwikkelen.

Verbonden evolutie

De technische universiteit van Tallinn (TalTech) en de universiteit voor levenswetenschappen (ULS) van Tartu, Estland, vormen de ruggengraat van SmartIC.

De steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling heeft TalTech geholpen een printlaboratorium voor 3D-prototypes van metaal en composiet te ontwikkelen. In het laboratorium staat een lasersmeltmachine die gepatenteerde technologie gebruikt om sneller te printen. Tegelijkertijd beschikt de ULS over een nieuw laboratorium voor computertomografie met een geavanceerde 3D-scanner met hoge resolutie, waarmee dwarsdoorsnedebeelden van objecten kunnen worden gemaakt.

Deze combinatie kan zeer nuttig zijn voor fabrikanten die producten willen verbeteren of voor ontwikkelaars die nieuwe objecten creëren.

Zo werkten de laboratoria samen om metalen bijen te produceren voor een gedenkteken voor slachtoffers van het communisme in Estland. In het laboratorium van de ULS werd een hommelt uit het Estse natuurhistorisch museum gescand, waarna de scans digitaal werden aangepast om bijen van verschillende grootte te produceren. Vervolgens werden in het TalTech-lab 20000 roestvrijstalen bijen geprint van metaalpoeder.

Het proces was eenvoudig, doordat het bedienen van de apparatuur, het ontwerpen van de producten en het uitvoeren van tests door TalTech, ULS en de andere laboratoria allemaal op afstand kon worden gedaan. Alleen al in 2018 zijn in het virtuele centrum meer dan honderd O&O-projecten op het gebied van industriële digitalisering afgerond, wat getuigt van de kracht van samenwerking. ■

MEER INFO

<http://smartic.ee>

PROJECTEN

RIJDEN OP EEN KOOLSTOFARM TRANSPORTNETWERK IN KARLSRUHE, DUITSLAND

**TOTALE INVESTERING
7 221 576 EURO**

**EU-BIJDRAGE
3 529 423 EURO**

In het project **regiomove** wordt in Karlsruhe, met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, een geïntegreerd mobiliteitsnetwerk ontwikkeld. Reizigers stappen naadloos over tussen verschillende soorten koolstofarm vervoer, in een toegankelijk alternatief voor de personenauto.

Het netwerk, dat de stad Karlsruhe en de omliggende steden en dorpen bestrijkt, verbindt aanbieders van openbaar vervoer en gedeeld vervoer met elkaar. Mensen kunnen hun bestemming bereiken per bus, trein, deelauto of -fiets, of een combinatie daarvan.

Regiomove maakt het gemakkelijker om reizen met het openbaar en gedeeld vervoer te plannen en te betalen en draagt zo bij aan de vermindering van de koolstofuitstoot. Doordat het vervoersnetwerk zowel de stad als de bredere regio bestrijkt, wordt met het project ook de mobiliteit van en naar plattelandsgemeenschappen verbeterd.

Routes van het openbaar vervoer vormen de kerndiensten. Particuliere vervoersbedrijven bieden onder hun eigen naam extra verbindingen aan. Zo blijven bedrijven binnen het systeem onafhankelijk, maar krijgen ze wel toegang tot nieuwe klanten doordat ze deel uitmaken van het netwerk.

Reizigers hebben geen account of abonnement nodig bij de verschillende aanbieders; met een in het regiomove-project ontwikkelde app hebben ze toegang tot het hele netwerk.

De app maakt het gemakkelijker om reizen te plannen. Gebruikers melden zich aan op hun smartphone of computer, voeren hun begin- en eindpunt in en kiezen hun gewenste route. vervolgens boeken en betalen ze de hele reis in één keer, ongeacht door hoeveel bedrijven de reis wordt verzorgd.

Flexibele keuze

Er zijn al ongeveer twintig bus- en treinmaatschappijen die diensten aanbieden in het openbaar vervoer in en rond Karlsruhe. Nieuwe aanbieders kunnen op elk gewenst moment aan het regiomove-netwerk worden toegevoegd, net als deelfiets- en -autodiensten, om reizigers nog meer opties te bieden.

Om de flexibiliteit van het netwerk te vergroten, worden op mobiliteitsknooppunten, de zogenaamde regiomove-havens, verschillende vervoersmethoden op één locatie aangeboden, zoals een fietsenstalling, een busstation en deelauto's. Het project heeft tot doel om tegen 2021 zeven van dergelijke havens te bouwen in de hele regio Karlsruhe, zowel in steden als in kleine gemeenschappen, om de connectiviteit in de hele regio te maximaliseren.

De vervoersdiensten blijven verantwoordelijk naar de lokale bevolking en bedrijven. Omdat het openbaarvervoersbedrijf van Karlsruhe het platform voor het netwerk exploiteert, hebben de bewoners inspraak om ervoor te zorgen dat het voldoet aan hun behoeften.

Het netwerk zal van duurzaam vervoer een realistischere optie maken. De vermindering van het gebruik van de auto zal helpen om verkeersopstoppingen en luchtvervuiling in de steden terug te brengen. Betere verbindingen met stedelijke gebieden zullen ook de werk- en recreatiemogelijkheden voor bewoners van plattelandsgemeenschappen verbeteren, met name voor diegenen die niet kunnen rijden of geen auto tot hun beschikking hebben.

Bovenal kan verbeterde toegang tot koolstofarm vervoer Karlsruhe helpen om een klimaatvriendelijkere regio te worden. ■

MEER INFO

<https://www.regiomove.de/>

AGENDA

12-15 OKTOBER

Brussel (BE)

18^e Europese Week van regio's en steden

JURIDISCHE MEDEDELING

De Europese Commissie noch personen handelend in naam van de Europese Commissie kunnen verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat mogelijk wordt gemaakt van de volgende informatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2020
PDF: ISSN 1725-8146 KN-LR-20-001-NL-N

© Europese Unie, 2020

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie wordt uitgevoerd overeenkomstig Besluit 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39).

Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan krachtens een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan, mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

Voor het gebruik of de reproductie van onderdelen die niet het eigendom zijn van de Europese Unie, kan het nodig zijn rechtstreeks om toestemming van de respectieve houders van het recht te verzoeken.

Printed by Bietlot in Belgium

Dit magazine wordt in het Bulgaars, Duits, Engels, Frans, Grieks, Italiaans, Pools, Roemeens en Spaans gedrukt op gerecycled papier. Het is in 22 talen beschikbaar op:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/information/publications/panorama-magazine/

De inhoud van deze editie is afgerond in april 2020.

FOTO'S (PAGINA'S):

Omslag: © ELI-HU Non-Profit Ltd;

Pagina 3: © Europese Unie;

Pagina 4: © Europese Unie;

Pagina 5: © Europese Unie;

Pagina 6: © iStock/homydesign;

Pagina 7: © iStock/Kbarzycki;

Pagina 8: links: © Family Park, midden © Baptiste Almodovar, rechts © Άγγελος Σακκάς;

Pagina 9: © Europese Unie;

Pagina 13: © iStock/scyther5;

Pagina 14: © Pôle pédiatrique de Cerdagne, ALEFPA/Marion Cordier, Thierry Calvat;

Pagina 15: © Zastrzezone/Adam Wolosz;

Pagina 16: © iStock/gui00878;

Pagina 19: © EEN;

Pagina 20: © beheersautoriteit, operationeel programma vervoersinfrastructuur, milieu en duurzame ontwikkeling;

Pagina 23: © iStock/scyther5;

Pagina 24: © iStock/courtneyk;

Pagina 25: © iStock/gorodenkoff;

Pagina 26: © Iskra Tsankova;

Pagina 27: © Europese Unie;

Pagina 28: © iStock/Andrey Danilovich;

Pagina 29: © iStock/gorodenkoff;

Pagina 30: © ministerie van innovatie en technologie, Hongarije;

Pagina 32: boven © ELI-HU Non-profit Ltd, onder © directoraat waterbeheer regio centraal Tisza;

Pagina 34: boven © KITE Agricultural Service and Trade Corp; onder © Kreatív Tanácsadó Központ Kft;

Pagina 35: boven © Kreatív Tanácsadó Központ Kft; onder © DicomLAB Dental Kft;

Pagina 38 © iStock/Varijanta;

Pagina 39 © Interact;

Pagina 42 © The Centrum Balticum Foundation;

Pagina 43 © Poho2030;

Pagina 44 © iStock/MartinPrescott;

Pagina 45 © TalTech 2019;

Pagina 46 © iStock/Daniel Kloe.

BLIJF IN CONTACT

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

Europese Commissie
Directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling
Communicatie — Agnès Monfret
Beaulieu laan 1 – B-1160 Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu